

בענין:

1. גלית פישר אלקלעי ת.ז. 043552504
  2. יריב אלקלעי ת.ז. 032832347
- ע"י ב"כ עוה"ד עובדיה כהן ו/או מיכאל דבורין ו/או
יצחק בם
מרח' אוליזור 4, ירושלים, ת.ד 68077 מיקוד 91680
טל: 077-8150041, פקס: 02-6738931

להלן: המבקשים

- נ ג ד -

שילב שיווק ישיר לבית היולדת בע"מ ח.פ. 510722291
מרח' כנרת 1 לוד, 70151

להלן: המשיבה

מהות התביעה: ייצוגית/ נזיקית/ כספית

סכום התביעה האישית: ₪ 2,995

סכום התביעה הייצוגית: ₪ 29,950,000

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

המבקשים מתכבדים להגיש לבית המשפט הנכבד בקשתם כנגד המשיבה כדלקמן.

הקדמה:

עניינה של תביעה זו הינו בהטעיה חמורה בה נוקטת המשיבה, הן במעשה והן במחדל, שעה שהיא מתהדרת בשיווק שידות החתלה ואחסון לחדרי תינוקות בעלות 'פטנט' להרכבת מתקן החתלה ייחודי. אולם, המשיבה לא יידעה את המבקשים וכן את שאר לקוחותיה כי פטנט זה לא אושר ע"י מכון התקנים הישראלי ולפיכך אין באפשרותה כלל לספק את המוצר.

ה'פטנט' נועד כביכול לאפשר הרכבת מתקן החתלה 'הייחודי', הכולל מעקה שמונע מהתינוק ליפול בשעת החתלה מהשידה, וזאת להבדיל משידת החתלה רגילה בה המעקה כבר מותקן על השידה.

המשיבה אשר שיווקה ומכרה את שידות החתלה הללו בצוותא חדא ובכריכה אחת עם מתקני החתלה הללו ואף גבתה על כך סכומי כסף כבדים ביותר, עשתה זאת בשעה שמוצרים אלו נעדרים את אישור מכון התקנים תוך שהיא אינה מגלה זאת אלא מסתירה נתון זה במעמד מכירתם. יתרה מזאת - בשל היעדרו של אישור מכון התקנים הרי שמתקני החתלה הללו בכלל אסורים לשיווק או למכירה ואף אסורים לייצור מדעיקרא. פועל יוצא של התנהלות זו של משיבה הינו

אף כשלונה ו/או סירובה למסור בפועל את מתקני ההחלה נטולי האישור- אפילו ששיווקה ומכרה אותם להלכה ולמעשה ואף גבתה ושלשלה לכיסה את תמורתם.

בשום שלב לא יידעה המשיבה את המבקשים ואת שאר לקוחותיה בדבר היעדרו של אישור מכון התקנים למתקן ההחלה ועל היותם של מתקנים אלו אסורים לשיווק.

בשום שלב לא יידעה המשיבה את המבקשים כי אין ביכולתה ו/או בכוונתה לקיים את העסקה של רכישת מתקן ההחלה וכי לא תמסור לידיהם את המוצר אשר מכרה להם.

בשום שלב לא יידעה המשיבה ולא הבהירה למבקשים כי השידה אשר נמכרת להם כ"שידת החתלה" כלל איננה שידת החתלה ולא תוכל לשמש אותם להחלה וכי זהו מוצר שאינו הולם צרכיהם ורצונותיהם של המבקשים שבאו לקנות שידת החתלה ואף הוצגה להם שידה זו כשידה החתלה והם לתומם סברו כי רכשו שידת החתלה, אך הצטערו לגלות רק בדיעבד כי דידה זו אינה מהווה ואינה יכולה לשמש להם שידת החתלה. כל זאת - פרי הטעייתה המכוונת מראש של המשיבה.

המבקשים, שציפו ללידת בנם הבכור, הסתמכו על מקצועיותה של המשיבה, שלה שם נכבד בכל רחבי הארץ בשוק המוצרים לתינוקות, ורכשו שידת החתלה "ייחודית" מהסוג האמור. אולם, לאחר הלידה, המשיבה כשלה מלספק את מתקן ההחלה הייחודי, וסיפקה את השידה בלבד, היות וטרם התקבל אישורו של מכון התקנים הישראלי לפטנט זה.

מאז ועד היום עברו כחמישה חודשים, בהם טרם התקבל האישור, ועדיין לא סופק מתקן ההחלה למבקשים. המבקשים נאלצים לחתל את בנם על המיטה בחדר השינה שלהם או על הרצפה בחדרו של התינוק. למותר לציין, שהחתלה בצורה שכזו אינה נוחה ואינה בטיחותית, שהרי יש סיבה מדוע נמכרות שידות החתלה כבר עשרות בשנים.

המשיבה, אומנם מנסה להגן על לקוחותיה, ולא מספקת להם מוצרים שלא עומדים בתו התקן הישראלי, אולם הדבר לא מנע בעדה למכור את השידה מחד ולא לספק את מתקן ההחלה מאידך. ועל כך ייאמר כי בהיעדר מתקן ההחלה, גם מכירת שידה הנקראת שידת החתלה אינו חוקי ומנוגד לתקן.

נציין שמחירה של שידת ההחלה מהסוג האמור גבוה משמעותית משידת אחסון רגילה וללא מתקן ההחלה הייחודי היא אינה אלה ארונית בעלת מגירות ואפילו לא שידת החתלה "רגילה", ואף אסורה בשיווק וייצור. יש לציין שהחברה עשתה רביזיה בכל הקולקציה של שידות ההחלה החל משנת 2011, והחלק הארי של שידות ההחלה המוצעות למכירה בחנויות ובאתר הינן בעלות מתקן החתלה ייחודי.

לו הייתה המשיבה מגלה למבקשים, שטרם אושר הפטנט ע"י מכון התקנים הישראלי, לא היו רוכשים שידה מסוג זה, והיו רוכשים שידת החתלה רגילה אצל המשיבה או בחנות אחרת.

מכאן בקשה זו לאישור התובענה כייצוגית.

כמו כן מתבקש ביהמ"ש הנכבד ליתן צו מניעה קבוע האוסר על המשיבה לשווק שידות החתלה שאינן עומדות בתקן, ולחלופין לאסור על המשיבה למכור את מתקן החתלה הייחודי, אשר אף הוא אינו עומד בתקן, וזאת עד להסדרת מצבם החוקי של השידה ו/או התקן.

הצדדים

1. המבקשים היו בתקופה הרלוונטית לקוחות של המשיבה, חברת שילב שיווק ישיר לבית היולדת בע"מ (להלן: "שילב", "החברה" או "המשיבה") ורכשו ממנה במועד הרלוונטי שידה לחדר תינוקות בעלת פטנט להרכבת מתקן החתלה ייחודי מסוג דגם 91.
2. חברת שילב הינה חברה שעוסקת בין היתר בייבוא, שיווק וייצור מוצרים לתינוקות ולילדים ובין היתר משווקת שידות החתלה לחדרי תינוקות. המשיבה הינה עוסק לפי חוק הגנת הצרכן התשמ"א-1981 ובאה בגדרי הפרט הראשון לתוספת השניה לחוק התובענות הייצוגיות, התשס"ו-2006.

עובדות הבקשה

3. המשיבה העמידה למכירה בכל סניפיה שידת החתלה בעלת פטנט להרכבת מתקן החתלה ייחודי. נציין, שהשידה ומתקן החתלה מגיעות כחלקים נפרדים, בשונה משידת החתלה רגילה, בה מתקן החתלה מותקן כבר על השידה.
4. המבקשים, שציפו ללידת בנם הבכור, פנו למשיבה, היות והיא ידועה במקצועיותה ובמוצריה המובחרים בכל רחבי הארץ, ורכשו ממנה את כל הדרוש לבנם לאחר לידתו. בכלל זה רכשו המבקשים ביום 27.2.2011, על סמך המלצות המוכרת בחנות שילב שנמצאת בהדסה עין כרם בירושלים, שידת החתלה בעלת מתקן ייחודי מסוג דגם 91 (מצ"ב קבלה על הרכישה-נספח 1).
5. אולם, המשיבה לא גילתה למבקשים כי פטנט זה טרם קיבל את אישור מכון התקנים הישראלי, ובלעדיו לא תוכל המשיבה לספק את המתקן הייחודי.
6. יצוין שלפני שרכשו המבקשים את השידה, הם בחנו אותה בסניף שילב בבני ברק. השידה שהוצגה בחנות זו, הוצגה יחד עם מתקן החתלה הייחודי.
7. המשיבה הטעתה את המבקשים, הן בהציגה את המוצר המוגמר והמורכב בעל יחידת החתלה אשר מדעיקרא אסור היה לייצור ואף לשיווק.

8. המשיבה אף התחייבה כלפי המבקשים לספק את שידת ההחתלה - דהיינו הן השידה והן מתקן ההחתלה גם יחד - מבלי שהזהירה או יידעה את המבקשים כי דבר בכלל אסור וכי אין למוצר זה את אישור מכון התקנים.
9. המשיבה לא הודיעה למבקשים כי לא תספק להם את המוצר עבורו שילמו הם סכום כה נכבד ו/או כי אין בכוונה לספק זאת ו/או אין ביכולתה לספק זאת.
10. ביום 30.3.2011, קיבלו המבקשים את כל שהזמינו מהמשיבה כולל השידה אולם ללא מתקן ההחתלה הייחודי. ללא מתקן זה, מדובר בשידה רגילה לכל דבר שאין בה דבר ההופך אותה לשידת החתלה המיועדת לתינוק בן יומו.
11. כשפנו המבקשים למשיבה בבקשה לספק להם את מתקן ההחתלה הייחודי, ענתה היא שמתקן זה טרם קיבל אישור של מכון התקנים הישראלי, ולכן אינה יכולה לספק אותו. אולם, מיד לאחר קבלת האישור הנכסף, יסופק להם המתקן.
12. המבקשים הופתעו מאוד למשמע תשובתה של המשיבה, שכן זו הפעם הראשונה בה נאמר להם שהמתקן טרם קיבל אישור של מכון התקנים, ואינו יכול להיות מסופק להם.
13. חרף היעדרו של אישור מכון התקנים ולמעשה קיומו של איסור מן הדין לשווק או אף לייצר את שידת ההחתלה, לא נמנעה המשיבה מלהציג את המוצר כשידת החתלה ולגבות בגין כך סכומי כסף. ניתן לציין כי המחירים והסכומים שגבתה המשיבה עבור שידת ההחתלה דנן גבוהים משמעותית משידת החתלה "רגילה" - ללא 'פטנט' לפירוק והרכבת מתקן ההחתלה ועל אחת כמה וכמה לעומת שידת אחסון סתם שאינה אלא ארונית בעלת מגירות.
14. המשיבה ציינה במפורש שהמחיר הגבוה הינו בשל הפטנט הייחודי, והמבקשים, שלא חסכו במאום על הוצאות לקראת הלידה, שילמו ברצון את המחיר על מנת להגן על בנם ולשמור על שלומו.
15. עד ליום זה, חמישה חודשים לאחר הלידה, טרם סופק מתקן ההחתלה הייחודי, כנראה בשל אי קבלת האישור ממכון התקנים הישראלי. המבקשים נאלצים לחתל את בנם על הרצפה בחדרו או על מיטתם, בכדי שלא ייפול בשעת ההחתלה. החתלה בצורה שכזו אינה נוחה כלל ועיקר, אינה בטיחותית וגורמת עגמת נפש מרובה למבקשים.

16. ביום 21.6.2011 קיבלו המבקשים דוא"ל מאורלי ברסנאו, מנהלת שירות הלקוחות של המשיבה, לפיו הספק עדיין ממתין לאישור סופי, שכנראה יתקבל עד לסוף החודש. אולם, על אף שעבר חודש מקבלת המייל טרם התקבל האישור (מצ"ב מייל מיום 21.6.2011 - נספח 2).

17. עוד גילו המבקשים לתדהמתם במייל זה, כי יצור מתקן ההחתלה טרם החל, והוא יחל רק לאחר קבלת האישור הסופי. ועוד, רק לאחר היצור ואספקת המוצר יוכלו המבקשים להחליט האם ברצונם לקבל את מתקן ההחתלה או לבקש את כספם חזרה.

18. מכאן, לא רק שהמשיבה הפרה חוזה מול המבקשים, לא רק שהיא הטעתה את המבקשים, לא רק שייצור המוצר עדיין לא התחיל, אלא שהמשיבה אף לא הייתה מוכנה לפצות את המבקשים בגין הנזק אותו גרמה, אלא לאחר אספקת המוצר, שמועדו לא ידוע. המשיבה הגדילה לעשות וביקשה מהמבקשים להתאזר בסבלנות, וזאת על אף שחלפו חודשים רבים ממועד הרכישה.

19. ביום 10.7.2011 שלחו המבקשים מכתב למנכ"ל המשיבה, בו הם מפרטים את טענותיהם, אולם הם לא קיבלו כל התייחסות אמיתית לטענותיהם (מצ"ב המכתב ששלחו המבקשים - נספח 3).

20. המשיבה הטעתה את המבקשים, ולא סיפקה להם את כל המידע הדרוש, על מנת שיוכלו לקנות "באופן חכם".

21. מחירה של שידת ההחתלה מהסוג שקנו המבקשים הוא 2990 ₪, ולאחר הנחה של 10% לרגל השקת המוצר החדש, רכשו מבקשים את השידה בסך של 2690 ₪. לזאת יש להוסיף הובלה והרכבה בסך של 200 ש"ח. לעלות זו יש לצרף את מחיר מתקן ההחתלה הייחודי עצמו (אשר כלל לא סופק להם) שעומד על סך של 200 ₪. יש לציין שמחיר של שידת מגירות רגילה, כפי שסופקה למבקשים נמוך משמעותית ועומד על סך של 595 ₪ בלבד (מצ"ב הצעת מחיר לשידה בחנות רהיטים מתחרה - נספח 4).

22. למבקשים נגרם נזק כלכלי בסך של 2495 ₪- הפרש שיעור מחירה של שידת ההחתלה הייחודית ממחיר של שידה רגילה, המוצר שסופק להם, אותה ניתן להשיג במחיר זול משמעותית בכל חנות רהיטים אחרת, ואפילו לא בחנות המתמחה ברהיטי תינוקות.

עילות הבקשה

א. הטעיה

23. המשיבה הטעתה את המבקשים באשר למוצר שמכרה להם בהציגה אותו כשידת החתלה.

24. להטעיה זו שני היבטים:

25. האחד - בכך שהשידה אותה סיפק המשיבה בפועל כלל ועיקר אינה שידת החתלה. השידה אשר סופקה למבקשים על ידי המשיבה אינה ראויה ואינה בטיחותית להחתלה. אולם זוהי השידה אשר בפועל סופקה למבקשים תחת סעיף 'שידת החתלה'.

האלמנט אשר הופך את השידה לשידת החתלה- היינו המתקן הייחודי והפטנט הבלעדי - אשר הוצגו בפני המבקשים, היו אסורים לשיווק ואף אסורים לייצור מדעיקרא. המשיבה, אשר לא ברור אם בעת ביצוע העסקה/המכירה התכוונה בכלל לספקם, ממילא לא הייתה יכולה לספקם אלא היה אסור עליה לספקם. בפועל אכן לא סופק רכיב "ההחתלה" ב"שידת החתלה".

26. השני - שידת החתלה, כשהיא אכן מלאה ומורכבת וכוללת הן את השידה והן את מתקן ההחתלה אשר חוברו להם יחדיו באמצעות ה'פטנט', הינה מוצר אסור לשימוש, אסור לשיווק ואסור לייצור. המשיבה אף הסתירה זאת מן המבקשים וגרמה להם לחשוב ולסמוך על כך שהמוצר אותו הם רכשו עומד בתקנים המחייבים על פי חוק.

27. ברע"א 2837/98 שלום ארז נ. בזק החברה הישראלית לתקשורת, פ"ד נ"ד (1) 600, התייחס בית המשפט העליון לשאלה מהי הטעיה, בהקשר של חוק הגנת הצרכן. באותו ענין נקבע כי:

"ההטעיה נוצרת כאשר קיים פער בין הדברים הנאמרים (או המוסתרים) לבין המציאות. הטעיה יכולה ללבוש שתי צורות: האחת הטעיה במעשה על דרך של מצג שווא הכולל פרטים שאינם תואמים את המציאות; והשנייה, הטעיה במחדל, קרי: אי גילוי פרטים מקום שיש חובה לגלותם" (שם בעמ' 608).

28. ובכך המשיבה הטעתה את המבקשים.

29. הטעיה זו אף הייתה בעניין מהותי אשר יורד לשורשה של העסקה. שכן המבקשים ודומיהם לא היו רוכשים "שידת החתלה" אשר למעשה אסורה בהחתלה.

30. המבקשים באו ורכשו ושילמו עבור אלמנט ההחתלה אשר שווק להם כחלק מן השידה.

31. יצוין כי בעטייה של הטעיה זו נאלצים המבקשים להשתמש בשידה שלא למטרה לשמה רכשו אותה.

32. לו ידעו המבקשים, כי טרם התקבל תו תקן למתקן ההחתלה הייחודי, לא היו רוכשים את השידה האמורה, אלא שידת החתלה "רגילה", בה מעקה הבטיחות מותקן כבר על השידה, ולחלופין היו רוכשים שידה סתם מתונות רהיטים אחרת שאינה בהכרח מתמחה במכירת רהיטים לחדר תינוקות.
33. המבקשים התקשרו עם המשיבה על בסיס מצגיה המטעים אשר לעיל ובעקבותיהם. זאת מכיוון שהמבקשים היו מעוניינים לרכוש שידת החתלה, בה יוכלו לחתל את בנם בבטחה. השידה שנקנתה הוצגה כשידה המסופקת יחד עם מתקן ההחתלה, אשר, כאמור, עד ליום זה טרם סופק למבקשים. אילולא מצג זה, לא היה רוכשים המבקשים את השידה אשר אינה משמשת אותם כשידת החתלה מהרגע שסופקה ועד ליום זה.
34. בנוסף, באתר האינטרנט של המשיבה, ובכל סניפי המשיבה, עדיין מוצעים למכירה שידות בעלות מתקן החתלה ייחודי מדגמים שונים, וזאת מבלי ליידע לקוחות עתידיים כי מתקן ההחתלה לא יסופק להם עד לקבלת התקן (ראה נספח 6).
35. המשיבה מעולם לא הזהירה את המבקשים כי השידה תסופק ללא מתקן ההחתלה הייחודי עד לקבלת תו התקן, אשר כאמור, ללא אספקת המתקן אין אפשרות להשתמש בשידה כשידת החתלה. אין רמז לכל הערה או הזהרה מסוג כזה באתר האינטרנט בו מתוארות תכונות השידה והמתקן הייחודי בהרחבה. ההיפך הוא הנכון באתר האינטרנט של המשיבה מוצגות השידות כשכבר כל ציוד ההחתלה מונח עליהן ולא יכול להיות ספק שמדובר בשידת החתלה, גם אם ללא המתקן הנדרש כדי להפוך אותן לכזו.
36. ובכן המשיבה הטעתה את המבקשים, אך לא רק אותם אלא את כלל הציבור, והיא ממשיכה לעשות כן, בהציעה לציבור בפרסומיה את שידות ההחתלה הפסולות הללו אשר מתבררות לבסוף להיות שידות סתם ולא שידות החתלה.
37. המבקשים התקשרו בעסקה עם המשיבה עקב הטעיה שנעשתה על-ידי המשיבה, כמוגדר בסעיף 15 לחוק החוזים. כעת, על פי הוראותיו של סעיף 10 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א-1970, על המשיבה לפצותם בעבור הנזק שנגרם להם ובשל העלויות המיותרות שסבלו בשל כך, ושהיא באופן וודאי יכלה לצפותם.
38. בהתנהלותה זו המשיבה אף חוטאת בחוסר תום לב בניגוד להוראות סעיף 12 ו-39 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973 (להלן: חוק החוזים).
39. למרבה הצער לא ניתן להימנע מלציין כי המעשים והמחדלים מצד המשיבה המתוארים לעיל אלו אף עולים כדי עוולת התרמית כפי שמוגדרת בסעיף 56 לפקודת הנזיקין.

ב. הפרת חוזה

40. כיוון שהדברים כבר נאמרו לעיל, נציינם כאן רק בתמצית ולפיהם המשיבה לקחה על עצמה לספק למבקשים שידת החתלה, אשר אותה לא סיפקה, לא יכלה לספק ולכאורה אף לא התכוונה מלכתחילה לספק.

41. למען הזהירות יש להוסיף ולציין כי החוזה אשר נכרת בין הצדדים מורכב מן הדברים אשר נאמרו בעל פה בין הצדדים והחוזה אשר נכרת בין הצדדים קובע כי המבקשים רכשו שידת החתלה בתוספת מתקן החתלה ייחודי, שיסופקו יחד לאחר הלידה.

42. בנוסף, יטענו המבקשים, כי הניסוח שבאתר האינטרנט ובסיכום בין הצדדים במעמד הרכישה התחייבה המשיבה לספק את השידה כשידת החתלה בעלת פטנט ייחודי שיסופק למבקשים בזמן ובמועד שנקבעו. אולם, כאמור לעיל, אין הדבר נכון ואף אינו הולם את כוונותיה האמיתיות של המשיבה.

ג. הפרת חובה חקוקה - ת"י 5115 חלק 1 (יחידות החתלה לשימוש ביתי - דרישות בטיחות)

43. סעיף 9 (א) לחוק התקנים, תשי"ג-1953 קובע:

"לא ייצר אדם מצרך, שמפרט שלו נקבע כתקן רשמי, ולא ימכרו, ולא ייבאו ולא ייצאו, ולא ישתמש בו בכל עבודה שהיא, ולא יבצע עבודה שהכללים הטכניים של תהליכה נקבעו כתקן רשמי, אלא אם התאימו המצרך או תהליך העבודה לדרישות התקן הרשמי, או אם נקבעה הוראה אחרת בהכרזה שבה הוכרז התקן כתקן רשמי".

44. ת"י 5115 חלק 1 (יחידת החתלה לשימוש ביתי - דרישת בטיחות) הינו תקן רשמי שפורסם בילקוט פרסומים 6336 (מצ"ב מידע על התקן ממכון התקנים הישראלי - נספח 5).

45. התקן קובע כי אין לשווק ולייצר שידות החתלה שאין בהם מעקות הגנה משלושה צדדים. אולם, המשיבה אינה מקיימת את התקן, שעה שהיא משווקת ומייצרת שידות החתלה ללא מעקות הגנה. גם באתר האינטרנט שברשותה ובחנויות השונות המשיבה מציגה שידות החתלה ללא מעקות בטיחות ומתארת אותם כ:

"בלעדי בשילב: פטנט להרכבת מתקן החתלה ייחודי"

(מצ"ב הצעות המשיבה מאתר האינטרנט - נספח 6).

46. המשיבה בחרה שלא להציג את הדברים כהווייתם אלא בכוונת מכוון באה והטעתה את המבקשים וכך חלף מכירת השידה כשידה סתם, בחרה להתעשר שלא כהוגן על ידי שיווקה כשידת החתלה. המשיבה ממשיכה ומציגה שידות אלו כשידות החתלה, ללא מעקות כלל, ופועלת בניגוד לתקן. כך בכל השידות המוצעות למכירה באתר האינטרנט של המשיבה ובחנויותיה.

47. המשיבה מודה, באמצעות מנהלת שירות הלקוחות שלה, הגבי אורלי ברסנאו, כי מתקן ההחתלה הייחודי אינו עומד בדרישות התקן, ולכן אינה יכולה לספק אותו (ראה נספח 2).

48. המשיבה חטאה בעוולת הפרת חובה חקוקה כפולה ומכופלת משלא פעלה על פי ת"י 5115 חלק 1:

א. המשיבה ייצרה ומכרה מוצר שאינו עומד בדרישות התקן הרשמי- מתקן ההחתלה הייחודי שהוצג בסניף המשיבה בבני ברק ונמכר למבקשים.

ב. המשיבה ייצרה ומכרה מוצר שאינו עומד בדרישות התקן הרשמי- שידת ההחתלה ללא מעקות בטיחות משלושה כיוונים שהוצג בסניפיה ובאתר האינטרנט שברשותה ושנמכר למבקשים.

49. סעיף 63 לפקודת הנוזיקין, העוסק בעוולת הפרת חובה חקוקה קובע כי:

(א) **מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק- למעט פקודה זו- והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.**

(ב) **לעניין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני אדם בכלל או של בני אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני."**

50. המבקשים יטענו כי מתקיימים אודות הפרתה של המשיבה כל היסודות של עוולת הפרת חובה חקוקה:

היסוד הראשון: מתקיים במקרה דנן. ת"י 5115 חלק 1 מטיל על המשיבה לייצר מוצר ו/או למכור מוצר מסוג יחידות החתלה רק בתנאי שעומד בתנאי התקן הרשמי. במקרה זה, המשיבה בעצמה לא מכחישה כי מתקן ההחתלה הייחודי טרם קיבל אישור של מכון התקנים הישראלי (ראה נספח 2 לכתב תביעה זה). אולם, זה לא מנע ממנה הן לייצר את מתקן ההחתלה הייחודי והן למכור למבקשים וללקוחות נוספים. את הודאתה של הגבי אורלי ברסנאו יש לראות כהודאת בעל דין לכל דבר ועניין, שהרי מדובר בנושאת תפקיד רשמי בחברה.

היסוד השני: מתקיים במקרה דנן. החיקוק נועד להגן על לקוחות הרוכשים מתקני החתלה ועל ילדיהם.

היסוד השלישי: מתקיים במקרה דנן. הפרת ת"י 5115 חלק 1 גרמה לכך שהמבקשים קנו מוצר שלא עומד בדרישות התקן הרשמי, ולפיכך לא סופק להם. מטרת תו התקן היא לגרום לכך שיצרנים לא יוכלו למכור ללקוחות מוצר שלא יוכלו לספק אותו היות ואינו עומד בדרישות התקן.

היסוד הרביעי: מתקיים במקרה דנן. הנזק שנגרם הוא מסוג הנזק שאליו התכוון החיקוק, היינו, מצב בו המבקשים שילמו את מלוא הסכום בעבור שידה ומתקן החתלה ייחודי, ולא קיבלו את מתקן החתלה הייחודי, היות ולא עמד בדרישות התקן הישראלי.

היסוד החמישי: מתקיים גם כן במקרה דנן. החיקוק הרלוונטי, ת"י 5115 חלק 1, לפי פירושו הנכון לא התכוון לשלול את הסעד בנזיקין כי אם דווקא להעניק ללקוחות, הנמצאים במצב של נחיתות אל מול המשיבה, הגנה מפני מכירת מוצר שאינו עומד בכל כללי הבטיחות הנדרשים. זאת בייחוד שעה שמדובר בתינוקות בני יומם.

51. המפתיע הוא שהמשיבה מתהדרת בערכים של אמינות ובטיחות ושירות איכותי ללקוח. כך באתר האינטרנט שלה מצהירה המשיבה כי:

"בטיחות התינוק עומדת לנגד עינינו בכל פעולה, שירות ומוצר שאנו מוכרים. שילב תמשיך לפתח מוצרים בטיחותיים יותר, ע"י יישום תקנות חדשניות ופטנטים ייחודיים. הכל למען בטיחות ילדיכם."

52. ועוד מצהירה המשיבה כי:

"לקוחותינו, הקיימים והחדשים, הם ההצדקה לקיומנו. עלינו לפעול בכל יכולתנו להשביע את רצונם. על מנת שיבחרו בנו ויהיו נאמנים לנו. המוצרים והשירותים שאנו מעניקים ללקוחות חייבים להיות איכותיים ובטוחים" (ראה נספח 6).

53. לאור האמור לעיל, המשיבה ביצעה עוולת הפרת חובה חקוקה כלפי המבקשים וכלפי שאר חברי הקבוצה בכך שייצרה ומכרה מוצר שאינו עומד בדרישות תו התקן הרשמי בנושא יחידות החתלה (ת"י 5115 חלק 1).

ד. הפרת חובה חקוקה לפי חוק הגנת הצרכן והטעיית המבקשים

54. סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן התשמ"א-1981 (להלן: חוק הגנת הצרכן) אוסר על עוסק לעשות דבר העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה ומביא מספר חלופות המתאימות לענייננו ויובאו להלן:

(א) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול

להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי
לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:

- (1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;
- (2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;
- (3) מועד ההספקה או מועד מתן השירות;
- (4) השימוש שניתן לעשות בנכס או בשירות, התועלת שניתן להפיק מהם והסיכונים הכרוכים בהם;

...

(11) התאמתו של הנכס או השירות לתקן, למיפרט או לדגם;

55. עניינו הרואות כי המשיבה הטעתה את המבקשים בכל אחת המחלופות לעיל:

א. ס' 2(א)(1) לחוק הגנת הצרכן- המשיבה הטעתה את המבקשים לגבי טיב ומהות הנכס, ומכרה להם שידת החתלה שאינה יכולה לשמש כשידת החתלה, היות והיא מסופקת ללא מעקות בטיחות.

ב. ס' 2(א)(2) לחוק הגנת הצרכן- המשיבה הטעתה את המבקשים לגבי מאפייני הממכר מבחינת צורה ומרכיבים בהציגה את השידה כשידה הכוללת את מתקן ההחתלה הייחודי ואת הפטנט להרכבתו.

ג. ס' 2(א)(3) לחוק הגנת הצרכן- המשיבה הטעתה את המבקשים לגבי מועד ההספקה, שעה שלאחר לידת בנם לא קיבלו המבקשים את מתקן ההחתלה הייחודי כמובטח.

ד. ס' 2(א)(4) לחוק הגנת הצרכן- המשיבה הטעתה את המבקשים לגבי התועלת שניתן להפיק מהמוצר, ותיארה אותה כשידת החתלה, אולם כאמור, לא ניתן להשתמש בשידה אותה סיפקה המשיבה למבקשים כשידת החתלה. המשיבה הטעתה את המבקשים לגבי הסיכונים הכרוכים בשימוש במוצר, שכן ללא מתקן ההחתלה הייחודי שלא סיפקה המשיבה למבקשים, השימוש בשידה כשידת החתלה אסור עפ"י התקן, ומסכן את ילדם.

ה. ס' 2(א)(11) לחוק הגנת הצרכן- המשיבה הטעתה את המבקשים ומעולם לא ציינה בפניהם כי שידת ההחתלה ללא מעקות הבטיחות אינה עומדת בתקן, וכי קיימת בעיה באישור התקן לגבי מתקן ההחתלה הייחודי.

56. סעיף 2(ב) וסעיף 2(ג) לחוק הגנת הצרכן קובעים כי:

- (ב) לא ימכור עוסק, לא ייבא ולא יחזיק לצרכי מסחר נכס שיש בו הטעיה ולא ישתמש בנכס כאמור למתן שירות.
- (ג) הוראות סעיף זה יחולו גם על פרסומת.

57. גם את הוראות סעיפים אלו הפרה המשיבה. המשיבה מכרה והחזיקה לצרכי מסחר מוצר שיש בו הטעיה, כמתואר לעיל. כמו כן, המשיבה פירסמה מוצר שיש בו הטעיה באתר האינטרנט שברשותה (ראה נספח 6).

58. בנוסף, המשיבה הציגה את מתקן ההחתלה הייחודי כמתקן שיסופק למבקשים מיד לאחר הלידה ותוך 45 ימים מיום ההזמנה, אולם עד ליום זה לא סופק המתקן למבקשים.

59. כיום, המבקשים לא יכולים להשתמש בשידה שברשותם כשידת החתלה, והם נאלצים להשתמש בפתרונות אחרים שאינם נוחים וחמור מכך אינם בטיחותיים.

60. חוק הגנת הצרכן נועד להגן על ציבור צרכנים, וההפרה גרמה למבקשים לנזק שאותו התכוון החוק למנוע. על כן מעשי ומחדלי המשיבה מהווים עוולה של הפרת חובה חקוקה, לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין.

ה. המשיבה פגעה בקניינם של המבקשים

61. כמתואר לעיל התעשרה המשיבה מכספם של המבקשים ודומיהם על בסיס מצגי השווא, ההטעיות והפרת התחייבויותיה בכל הנוגע לשידת ההחתלה דגן ויתר שידות ההחתלה הדומות לה.

62. המבקשים נפרדו מסכומי כסף נכבדים והעבירו לידי המשיבה כתוצאה מהתנהלותה הנפסדת של המשיבה ובצורה שאינה הולמת את רצונם האמיתי והחופשי של המבקשים. כספו של אדם הוא קניינו וגביית כספים באופן שכזה ועל בסיס הטעיה שכזו יש בו כדי חילול ופגיעה בזכות הקניין של הצרכן. (ת.א. (חמ"י) 1910/91 **חברת משולם ליונשטיין הנדסה וקבלנות בע"מ נ' עיריית ראשון לציון**, תשנ"ז (1) 286).

ו. המשיבה עשתה עושר שלא במשפט

63. נכוח הנסיבות המתוארות לעיל בהן גבתה המשיבה כספים בעבור מוצר שלא סיפקה - מתקן ההחתלה, ומחיר גבוה בעבור שידת ההחתלה הייחודית - שללא המתקן לא יכולה לשמש כשידת החתלה, הרי שעשתה היא עושר ולא במשפט ועל כן היא חייבת להשיב את הזכייה, כפי שמורה סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט.

64. חובת ההשבה חלה על המשיבה על בסיס שלושת היסודות המצטברים אשר נקבעו ברע"א 6768/94 א.ש.י.ר **יבוא יצור והפצה נ' פורום אביזרים ומוצרי צריכה בע"מ**, פ"ד נ"ב(4) 289: ראשית, מהבחינה העובדתית המשיבה התעשרה מכיסם של המבקשים. שנית, מתקיים קשר סיבתי בין ההתעשרות לפעולתה של המשיבה. שלישית, מתקיים היסוד הנורמטיבי, כמפורט לעיל, ההתעשרות התקבלה שלא על פי זכות שבדין, כיוון שהמשיבה פעלה בניגוד מוחלט להתחייבויותיה ולמצגיה.

הנזק למבקשים

65. סעיף 2 לפקודת הנזיקין מגדיר נזק באופן רחב "כאבדן נכס, נוחות רווחה כלכלית[...]. אן חיסור מהם".

66. כאשר עוסק מפר את האיסור להטעות את הצרכן, עליו לפצות אותו בגין התשלומים אותם נאלץ לשלם אלמלא ההטעיה. מעשי המשיבה ומחדליה הסבו למבקשים נזק. הנזק הכספי של המבקשים עומד על סכום של 2,495 ₪, הפרש עלות שידת ההחתלה הייחודית מעלות שידת מגירות רגילה.

67. בנוסף, המבקשים זכאים לפיצויים בשל כך שהמשיבה נהגה בניגוד לתנאי ההתקשרות בין הצדדים והפרה את החוזה עימם ובגין עוגמת נפש שנגרמה להם בגין מעשיה ומחדליה של המשיבה, שהרי המבקשים נאלצים כעת לחתל את בנם שלא בדרך המקובלת על שידת החתלה אלא בדרכים אחרות ולא נוחות המקשות על פעולת ההחתלה ואינן בטיחותיות בעליל. המבקשים יעמידו את גובה הנזק בשל אבדן זמן ועוגמת נפש על סך של 500 ש"ח.

אי-לכך, סך הסעד הנתבע על-ידי המבקשים הוא בסך של 2,995 ₪.

הקבוצה והנזק לקבוצה

68. באשר להגדרת קבוצת התובעים, ניתן לומר, כי בניגוד למקרים רבים אחרים בהם חרף צדקת התביעה ייתכן קושי בהגדרת הקבוצה, הרי שבמקרה דנן קבוצת התובעים מוגדרת באופן חד וברור:

"כל אדם ו/או גוף אשר רכש מהמשיבה שידות שניתן להתקין עליהן את מתקן ההחתלה הייחודי מסוג 90,91,92,93,94,200,201 מאז שמתקן זה החל להימכר"

לחילופין בית המשפט הנכבד יתבקש לקבוע הגדרה אחרת לקבוצה;

69. ניתן להעריך כי מלאכת זיהויים של חברי הקבוצה יכולה להיעשות בצורה פשוטה למדי על בסיס מאגרי הנתונים אשר בידי המשיבה עצמה.

70. יש לציין כי הנתונים לגבי מספרם של התובעים אף הם מצויים בשליטתה של המשיבה. הואיל ואין בידי המבקשים לדעת את הפרטים המדויקים אודות מספר לקוחותיה של המשיבה אשר התקשרו עימה בהסכמים מהסוג האמור, הרי שכעת הערכת הנזק מבוססת על הערכה זהירה בלבד.

71. עם זאת, יתבקש צו של בית המשפט הנכבד אשר יורה למשיבה ליתן פרטים באמצעותם ניתן יהיה לקבוע את המספר המדויק של חברי הקבוצה, לאתרם ולהשיב להם את הסכומים הנתבעים.

72. אף על פי כן, את מספרם של התובעים המרכיבים את הקבוצה ניתן לחשב באופן הבא:

א. מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ממוצע ילדים במשפחה ישראלית הינו 2.4 ילדים (מצ"ב נספח 7).

ב. מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בישראל נולדים כ- 161,000 תינוקות בשנה (מצ"ב נספח 8).

ג. שילב חולשת על נתח שוק של 25-30% (מצ"ב נספח 9).

ד. בהערכה לחומרה, נאמר שרק עם לידת הילד הראשון קונים שידת החתלה ורק שליש מהתינוקות הנולדים הם ילד ראשון. כלומר, בישראל נולדים בשנה 55,302 תינוקות שהם ילדים ראשונים במשפחה.

ה. בהערכה לחומרה, נאמר שהמשיבה חולשת רק על 20% מנתח השוק, ולפיכך שילב מוכרת כ- 10,000 שידות החתלה בשנה.

ו. ומכאן שהנזק המשוער לקבוצה הוא 10,000 שידות בשנה כפול 2,995 ₪.

73. כאמור, הנתונים המספריים הצריכים לתביעה זו מצויים בשליטתה של המשיבה. המבקשים ביססו את תביעתם על הערכה מינימליסטית ביותר ובכל מקרה שומרים לעצמם את הזכות לעתור לקביעת פרטי וגודל הקבוצה כמו גם שינוי סכומי התביעה, לאחר גילוי המסמכים מטעם המשיבה.

התקיימות התנאים לאישור התובענה כייצוגית

74. סעיף 1 לחוק התובענות הייצוגיות התשס"ו – 2006, מבטא את עמדת המחוקק הרואה בתובענה הייצוגית מכשיר ראשון במעלה באכיפה הפרטית של דינים המיועדים להגן על הפרט בפני גופים כלכליים רבי עוצמה כדוגמת המשיבה.

75. מטרת החוק היא מימוש זכות הגישה לערכאות, אכיפת הדין, הרתעה וניהול יעיל הוגן וממצה של התביעות.

76. בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר תובענה זו כתובענה ייצוגית לפי חוק תובענות ייצוגיות, זאת כיוון שהתובענה ממלאת אחר כל התנאים הדרושים לצורך אישורה כתובענה ייצוגית, ומשרתת נאמנה את מטרת המחוקק כפי שבאות לידי ביטוי בחוק תובענות ייצוגיות.

77. סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי :

“לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה...”

סעיף 1 לתוספת השניה מתייחס ל :

“תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח [...]”.

סעיף 1 לחוק הגנת הצרכן תשמ"א-1981 קובע כי עוסק הוא :

“מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן”.

78. סעיף 4(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי :

“אלה רשאים להגיש לבית המשפט בקשה לאישור תובענה ייצוגית כמפורט להלן: (1) אדם שיש לו עילה בתביעה או בעניין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה;”

79. הבקשה היא לאישור תובענה ייצוגית נגד עוסקת, בעניין שבינה לבין לקוח. המבקשים אוחזים עילת תביעה כזו. על כן ניתן להגיש תובענה ייצוגית בקשר לעניין זה.

80. סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי :

“בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה :

(1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;

(2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין;

(3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת [...];

(4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב”.

81. הבקשה ממלאת את הדרישות הקבועות בהוראה זו.

שאלות מהותיות של עובדה ומשפט אשר יוכרעו לטובת הקבוצה

82. עילות התביעה שיש למבקשים כנגד המשיבה בשל הנזק אשר נגרם להם, משותפות לכלל חברי הקבוצה ומבוססות על אותן עובדות שהמבקשים טוענים לקיומן.
83. עסקינן למרבה הצער במסכת שיטת של הטעיית קבוצה גדולה מאוד של צרכנים בשוק הישראלי וניצול הטעיה זו לטובת עשיית רווח מצטבר לצד גרימת נזק לאותם צרכנים כלשעצמם. מן הראוי וצודק להשתמש במכשיר התובענה הייצוגית על מנת לתקן את העיוות הזה, לפצות את התניזוקים על נזקיהם ולהוציא מידי המשיבה את הרווחים והעושר שעשתה לעצמה על ידי התנהלותה הנפסדת.
84. המשיבה נוהגת כעניין של מדיניות ובניגוד לחוק להציג בפני לקוחותיה, חברי הקבוצה, מצג שווא לפיו שידות ההחלטה ומתקן ההחלטה הייחודי יסופקו במועד, כי המוצרים האמורים עומדים בתו התקן הישראלי וכי הם בטוחים לשימוש, למרות שאין הדבר כך. על סמך מצג זה מתקשרים הלקוחות עם המשיבה.
85. בנוסף, המשיבה מסרבת להשיב למבקשים את כספם אלא לאחר שיתחיל ייצור מתקן ההחלטה, ורק אז תעמוד לרשות המבקשים הברירה לקבל את מתקן ההחלטה הייחודי או לקבל את כספם בחזרה.
86. ברור אם כן כי הצגת השידה כשידת החתלה בעוד שידוע למשיבה כי לא תוכל לספק את מתקן ההחלטה הייחודי, המתקן שהופך את השידה לשידת החתלה, במועד, ייצור ומכירת מוצרים שאינם עומדים בתו התקן הישראלי, עד ליום זה, הינו עניין שבשגרה וכי כמדיניות המשיבה מציגה מצג שווא זה ומנגד, מסרבת לספק את מתקן ההחלטה הייחודי עד לקבלת תו התקן ו/או להשיב את כספי הלקוחות.
87. בנוסף, כפי שפורט לעיל, המשיבה מטעה את ציבור לקוחותיה בניגוד לחוק בכך שאינה מגלה להם כי המוצרים לא עומדים בדרישות התקן- הן מתקן ההחלטה הייחודי והן שידת ההחלטה שחייבת להיות בעלת מעקות הגנה משלושה כיוונים.
88. הטעיה כזו, שנעשית באופן אחיד כלפי ציבור של צרכנים, ראויה להתברר בתובענה ייצוגית (ראה לעניין זה ת"א (ת"א) 1887/02 בש"א 13928/02 שפירא ואח' נ' בזק חברה הישראלית בע"מ (לא פורסם)).

89. גם עילות התביעה האחרות מעוררות שאלות שמשותפות לכלל חברי הקבוצה.

90. מעל לצורך נאמר כי לפי ההלכה הפסוקה ממילא לא נדרשת זהות מוחלטת של כל השאלות הטעונות הכרעה ודי בכך שהשאלות העיקריות, העומדות במוקד הדיון, משותפות לחברי הקבוצה. כל דרישה אחרת תסכל את תכליתה של התובענה הייצוגית.

91. הסעד לו זכאי כל הנמנה על חברי הקבוצה, זהה גם הוא ולמצער דומה - פיצוי בסך של עד 10,000 ₪ כפי שמורנו חוק הגנת הצרכן במצבים כגון דא.

92. באם יעלה הצורך הרי שסעיף 20 לחוק תובענות ייצוגיות קובע דרכים שונות להתייחסות לתביעות אישיות של כל חבר מחברי הקבוצה, לאחר אישור התובענה כיייצוגית. כך ניתן יהיה לנהוג גם בענייננו.

93. לסיכום, המערכת העובדתית, המשפטית ושאלת הנזק עליהם מתבססת הבקשה, הם יסודות משותפים למבקשים וליתר חברי קבוצת המבקשים.

סיכויי התביעה

94. ישנה אפשרות סבירה, ואף יותר, שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה.

95. בקשה זו אינה מוגשת בחלל ריק. היא מבוססת, בין השאר, על החוזה שנכרת בין המבקשים לבין המשיבה בע"פ, על פניותיהם של המבקשים למשיבה בבקשה לספק להם את מתקן ההחתלה הייחודי, על מצגי השווא של המשיבה עד ליום זה הן בחנויותיה והן באתר האינטרנט שברשותה, ועל הודאת המשיבה כי מתקן ההחתלה הייחודי אינו עומד בדרישות התקן הישראלי.

96. כאמור לעיל, המשיבה מאפשרת למבקשים ולשאר חברי הקבוצה חלופה - לקבל את מתקן ההחתלה הייחודי או לקבל את כספם חזרה. אולם, ברירה זו תעמוד להם רק משעה שיחל ייצור מתקן ההחתלה הייחודי, וזאת רק לאחר קבלת תו התקן, שמועדו לא ידוע. עד לעת זו, לא ניתנה למבקשים האפשרות לקבל את כספם בחזרה, שעה שבידיהם שידה רגילה ככל שידה אחרת המוצעת למכירה בשוק, שמחירה גבוה בעשרות אחוזים משידה רגילה.

97. סירובה של המשיבה לאפשר למבקש ולשאר חברי הקבוצה, כל אפשרות לקבל את כספם בתזרה או לחלופין להחליף את השידה שסופקה להם בשידת החתלה רגילה, בה מעקות ההחתלה מגיעים כמקשה אחת יחד עם השידה, מנוגדת לחוק ולפסיקה. מעובדות אלו עולה באופן ברור כי המשיבה פועלת בניגוד מוחלט לחוק הגנת הצרכן ולפסיקה וכי היא התעשרה וממשיכה להתעשר על חשבונם של המבקשים שלא כדין, ונוהגת כך גם כלפי שאר חברי הקבוצה כעניין של מדיניות.

98. לאור הוראות החוק המפורשות, אל מול יישום והתנהלות סותרים מצד המשיבה, אשר עולים בצורה גלויה ומפורשת בהתנהלותה המנוגדת לחוק, ישנה אפשרות סבירה שהשאלות אשר הועלו בבקשה זו יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה.

התובענה הייצוגית היא המתאימה לבירור המחלוקת

99. אין ספק כי בענייננו ניהול ההליך במתכונת של תביעה ייצוגית, מהווה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת.

100. ראשית, גודל הקבוצה, בשמה המבקשים תובעים את המשיבה, מצדיק את אישור התובענה כייצוגית.

101. מספר רב ביותר של לקוחות ניזוקו ממעשי וממחדלי המשיבה כפי שתוארו. לקוחות אלה מפוזרים בשטח כל מדינת ישראל. המדובר בפגיעה כספית בכל אחד ואחד מחברי הקבוצה. אולם, יש להניח כי הנזק שנגרם לכל אחד מחברי הקבוצה לא יביאם לנקוט בהליכים כנגד המשיבה באופן עצמאי בשל העדר יכולת או מוטיבציה לפתוח בהליך משפטי נגד חברה גדולה ובשל הפגיעה הכספית הזניחה ביחס לעלויות הליך משפטי.

102. רוב חברי הקבוצה, ובכלל זה המבקשים, אינם בעלי ידע משפטי וסביר שכלל לא מבינים שמעשיה של המשיבה מנוגדים לחוק, וכי יש להם זכות לבטל את החוזה בכל שלב. זאת לעומת המשיבה שהינה חברה גדולה המתקשרת בעסקאות אלו מידי יום ביומו.

103. בעניין זה התבטא כבוד בית המשפט בע"א ברזני:

"מכשיר התובענה הייצוגית נועד להבטיח אכיפה יעילה של הנורמות הקבועות בחוק ולהרתיע את העוסקים, בעלי היתרון הכלכלי, מכל נסיון לנצל לרעה את תמימותו של הצרכן את חולשות בעימות שבין

השניים ואת חוסר הכדאיות הטמונה בהגשת תביעה על ידו נגד העוסקים בשל הנזקים הנגרמים כתוצאה ממעשיהם, היכולים להיות קטנים יחסית לכל צרכן ומקור להתעשרות שלא כדין לעוסק."

(כב' השופטת שטרסברג כהן בע"א 1977/77 יוסף ברזני נ' בזק
החברה הישראלית לתקשורת בע"מ פ"ד נ"ה (4) 609)

104. ברוח פסיקה זו נקבעו גם ההסדרים שבחוק הגנת הצרכן ובחוק תובענות ייצוגיות.

105. במקרה דנן, אין כל קושי בהגדרת קבוצת המבקשים:

**"כל אדם ו/או גוף אשר רכש מהמשיבה שידות שניתן להתקין עליהן את מתקן
ההחתלה הייחודי מסוג 90,91,92,93,94,200,201 מאז שמתקן זה החל להימכר"**

106. כמו כן, מלאכת זיהויים של חברי הקבוצה אף היא יכולה להיעשות בצורה פשוטה למדי על בסיס מאגר הנתונים שבידי המשיבה. מלאכה זו אינה יכולה להתבצע ע"י הח"מ שכן אין בידו כל הנתונים ולכן לא יכול הוא לאתרם ולצרפם כתובעים במסגרת תביעה רגילה.

107. בנוסף, התובענה הייצוגית היא המסגרת המתאימה לבירור מחלוקת זו שכן אין צורך שהעניין האישי של כל אחד מחברי הקבוצה יתברר בנפרד. כן לא נדרש בירור מעמיק ופרטני של העובדות הבסיסיות לגבי ההתקשרות בין המשיבה לבין כל חבר בקבוצה באופן אישי.

108. מכאן, ברור שתובענה ייצוגית בפרשה דנן תגשים בדרך הטובה ביותר את מטרתה- מימוש זכות הגישה לערכאות של כל אחד ואחד מבין חברי הקבוצה המיוצגת, מתן תרופה לציבור רחב של לקוחות אשר נפגעו כתוצאה ממעשי המשיבה ומחדליה, אכיפת הדין על המשיבה והרתעתה מלהמשיך ולפעול שלא כדין, תוך ניצול לרעה את העובדה שחברי הקבוצה לא מודעים לזכויותיהם.

109. בנסיבות אלה מוצדק, ולמעשה מן ההכרח, לנהל את התביעה כייצוגית. זוהי הדרך ההוגנת וכנראה היחידה להכריע בענין ולהשיב לחברי הקבוצה את הכספים שהמשיבה נטלה מהם שלא כדין.

עניינם של חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בידי המבקשים בדרך הולמת ובתום לב

110. הבקשה מבוססת על שאיפה כנה לאכיפת הדין.

111. המבקשים הראו כי קיימת להם עילת תביעה אישית נגד המשיבה ויש יסוד להניח כי כך הדבר גם בעניינם של חברי הקבוצה.

112. בנוסף, זכויותיהם והאינטרסים של המבקשים זהים לאינטרסים של כלל חברי הקבוצה, והם נכונים להשקיע ממרצם, זמנם וכספם על מנת לייצג את עניינם של אחרים כמותם.

113. גם עד עתה השקיעו המבקשים מאמצים באיסוף המידע ובאיתור מירב החומר והנתונים העובדתיים, כלל שניתן היה לעשות בנסיבות העניין, ובדקו את האספקטים המשפטיים והעובדתיים הכרוכים בהגשת בקשה זו.

114. האינטרס שיש למבקשים בהצלחת התביעה משותף לכל חברי הקבוצה. ייזום ההליך נעשה על ידי המבקשים בתום לב, על מנת לאפשר לכלל חברי הקבוצה לקבל מהמשיבה את סכומי הכסף אשר גבתה מהם שלא כדין לאחר שהציגה בפניהם מצג שווא כאילו הם רוכשים שידת החתלה העומדת בתו התקן הישראלי. אין למבקשים מטרה אישית שאינה מתיישבת עם האינטרסים של כלל חברי הקבוצה, הצלחת הקבוצה היא הצלחת המבקשים ואין כל ניגוד עניינים בין האינטרסים של המבקשים לאינטרסים של שאר חברי הקבוצה.

115. המבקשים מאמינים בתום לב בסיכויי התביעה להתקבל, כיוון שהיא מבוססת על עובדות מוצקות ונראה כי גם בכך יש כדי לבסס את תום ליבם של המבקשים.

116. בנסיבות אלה מוצדק לנהל את התביעה כייצוגית.

המבוקש מביהמ"ש הנכבד

117. לקבוע, בהתאם לסעיפים 10 ו-14(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות, כי הקבוצה בשמה מוגשת התביעה הייצוגית תוגדר כדלקמן:

“כל אדם ו/או גוף אשר רכש מהמשיבה שידות שניתן להתקין עליהן את מתקן ההחתלה הייחודי מסוג 90,91,92,93,94,200,201 מאז שמתקן זה החל להימכר”

לחילופין בית המשפט הנכבד יתבקש לקבוע הגדרה אחרת לקבוצה.

118. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, כי המבקשים יהיו המבקשים הייצוגיים וכי באי-כוחם בבקשה זו יהיו באי-הכח המייצגים.

119. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות, כי עילות התובענה הייצוגית תהינה כמפורט בבקשה דן ואשר מרוכזות כדלקמן:

א. הטעיה

ב. הפרת חוזה

ג. עוולת הפרת חובה חקוקה לפי ת"י 5115 חלק 1 (יחידות החתלה לשימוש ביתי- הוראות בטיחות);

ד. הפרת חובת הגילוי לפי ס' 2(א), 2(ב) ו- 2(ג) לחוק הגנת הצרכן האוסר על עוסק לעשות דבר העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה, ובכלל זה הטעיה בנוגע לטיב הנכס, השימוש שניתן לעשות בו, התועלת שניתן להפיק ממנו, התאמתו של הנכס לתקן, למפרט או לדגם;

ה. עשיית עושר שלא במשפט המקימה לחברי הקבוצה זכות להשיב את כספם לפי ס' 1 לחוק לעשיית עושר ולא במשפט;

ו. פגיעה בזכות הקניין והפרת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו בעצם הפגיעה בקניינו של אדם;

ז. כל עילה אחרת שעולה מן העובדות המובאות בבקשה זו.

120. להוציא צו עשה כנגד המשיבה אשר יחייבה להציג את מאפייני השידה ומתקן ההחתלה הייחודי לאשורם ולהודיע לכלל לקוחותיה המתכוונת לרכוש שידה ו/או מתקן ההחתלה הייחודי מהסוג דן כי השידה ומתקן ההחתלה הייחודי אינם עומדים בדרישות תו התקן הישראלי, כי מתקן ההחתלה הייחודי לא יסופק עד למתן אישור של מכון התקנים הישראלי, וכי השידה עליה אמור להיות מורכב מתקן ההחתלה הייחודי אינה עומדת בדרישות התקן שכן לא מותקנים עליה מעקות בטיחות משלושה כיוונים שונים, הן בתנויות שבבעלותה והן באתר האינטרנט שברשותה.

121. להורות למשיבה להשיב לכל חברי הקבוצה את הכספים ששילמו בעבור שידת ההחתלה ובעבור מתקן ההחתלה הייחודי ו/או להחליף את כל שידות ההחתלה מהסוג האמור בשידות החתלה רגילות, עליהם מותקנים כבר מעקות הבטיחות.

122. ליתן צו מניעה קבוע האוסר על המשיבה לשווק שידות החתלה שאינן עומדות בתקן, ולחלופין לאסור על המשיבה למכור את מתקן ההחתלה הייחודי, אשר אף הוא אינו עומד בתקן, וזאת עד להסדרת מצבם החוקי של השידה ו/או התקן.

123. להורות למשיבה לשלם למבקשים שכ"ט עו"ד והוצאות משפט.

124. להורות למשיבה לשלם לקבוצה סך של 29,950,000 ₪.

125. להורות, בהתאם לסעיף 25 לחוק תובענות ייצוגיות, כי ההחלטה בבקשה זו תפורסם באופן שייקבע על-ידי בית-המשפט הנכבד.

126. לאשר, בהתאם לסעיף 13 לחוק תובענות ייצוגיות, את התובענה כתובענה ייצוגית, בכל שינוי שבית-המשפט הנכבד יחליט עליו ביחס לבקשה, הכל כפי שייראה בעיני בית-המשפט הנכבד ראוי לשם הבטחת ניהול הוגן ויעיל של התובענה הייצוגית.

סיכום

127. ההתקשרות בין הצדדים נעשתה על בסיס מצגים אשר הציגה המשיבה למבקשים.

128. בפועל הסתבר כי מצגים אלה מצגי שווא הם, ואילולא אותם מצגים, לא היו המבקשים ושכמותם רוכשים את שידת ההחתלה ומתקן ההחתלה הייחודי.

129. אי-לכך, מתבקש בית המשפט לאשר את התביעה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, ולהורות כמובקש ברישא לבקשה.

130. בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבה לשלם את הסכומים הבאים:

א. לשלם למבקש סך של 2,995 ₪, שכ"ט עו"ד והוצאות משפט;

ב. לשלם לקבוצה סך של 29,950,000 ₪;

ג. להורות בצו למשיבה לציין באתר האינטרנט שלה ובחנויות שברשותה כי השידה ומתקן ההחתלה הייחודי לא עומדים בדרישות מכון התקנים הישראלי;

ד. להורות בצו למשיבה להפסיק לייצר את שידות ההחתלה ומתקן ההחתלה הייחודי עד לקבלת אישור ממכון התקנים הישראלי;

ה. להורות בצו למשיבה לציין באתר האינטרנט שברשותה ובחננויות שברשותה, כי השידה ללא מתקן ההחתלה הייחודי לא יכולה לשמש כשידת החתלה;

131. לבית משפט נכבד זה הסמכות העניינית והמקומית לדון בתובענה זו.

132. בקשה זו נתמכת בתצהיר המבקשים, המאמת את העובדות המופיעות בה.

133. מן הדין ומן הצדק לאשר את הבקשה.

מיכאל דבורין, עו"ד
ב"כ המבקשים

תצהיר

אני הח"מ, גלית אלקלעי ת.ז. 043552504 לאחר שהוזהרתי כחוק כי עליי לומר את האמת ואם לא אעשה כן אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, מצהירה בזה בכתב כדלקמן:

1. תצהירי זה ניתן לצורך תמיכה בבקשה לאישור תביעתי כתובענה ייצוגית נגד חברת שילב שיווק ישיר לבית היולדת בע"מ (להלן: "החברה" או "הנתבעת").
2. בחודש פברואר 2011 פניתי אל חנות שילב הנמצאת בהדסה עין כרם בירושלים, וביקשתי, יחד עם בעלי, להצטייד בכל הדרוש לקראת לידתו של בני בכורי.
3. מכיוון שזו הלידה הראשונה שלנו, פנינו לנתבעת ביודעינו כי היא בעלת שם דבר במוצריה ובניסיונה, וכי מוצריה הינם המוצרים הטובים והבטיחותיים ביותר בשוק.
4. נציגה של המשיבה, המליצה לי על שידת החתלה מסוג חדש, אשר מיוצרת אצל שילב בלבד, ואמרה כי המוצר רשום כפטנט ייחודי. הייחוד בשידה זו הוא שמתקן ההחתלה, מגיע כמרכיב נפרד מהשידה, בניגוד לשידות החתלה קודמות ששווקו על ידי שילב שבהן המעקה כבר מגיע מובנה ולא ניתן לפרקו בצורה סבירה, ללא השארת מסמרים ואו ברגים בולטים.
5. עם לידת בני, סופקו לי כל פריטי ההזמנה לבד ממתקן ההחתלה הייחודי, אשר לא סופק לי עד ליום זה, ששה חודשים לאחר לידת בני.
6. אציין, ששלא מתקן ההחתלה הייחודי, השידה לא יכולה לשמש כשידת החתלה, היות והיא אינה בטיחותית ואינה יכולה למנוע את נפילת התינוק בשעת ההחתלה.
7. לאחר בירור עם נציגיה של החברה, הובהר לנו, להפתעתנו, כי מתקן ההחתלה הייחודי לא עומד בדרישות מכון התקנים הישראלי, ועל כן החברה לא מספקת אותו. מידע זה כלל לא הובא לידיעתנו בעת הרכישה, ובביקור בחנותה של הנתבעת בבני ברק, ראיתי, את השידה עם מתקן ההחתלה הייחודי.
8. בדוא"ל שקיבלנו ממנהלת שירות הלקוחות של הנתבעת, הובא לידיעתנו כי טרם החל הייצור של מתקן ההחתלה הייחודי, וכי הייצור יחל רק עם קבלת אישור התקן. רק לאחר הספקת המוצר, תהיה לנו האפשרות לבחור האם לקבל את המוצר או לבקש את כספינו בחזרה.

9. עד ליום זה, טרם קיבלתי מהנתבעת או ממני מנציגיה, אישור כי החל הייצור, על אף שהצפי לקבלת האישור לפי הנתבעת היה בסוף חודש יוני 2011.

10. כבר כשישה חודשים אני ובעלי נאלצים לחתל את התינוק שלנו בדרכים חלופיות, על המיטה בחדר השינה שלנו או על הרצפה. למותר לציין, שדרך זו אינה בטיחותית ואינה נוחה להחתלה.

11. אני חשה תסכול כי החברה אשר מכרה לי את השידה ואת מתקן ההחתלה לא סיפקה לי את כל המידע הדרוש על מנת שאוכל לבחור מה לקנות וממי לקנות ומרגישה כי הולכנו אותי שולל.

12. תוצאת פעולות החברה היא שיש לי שידת החתלה לא תקינה, נטולת מעקה, שאין לי בה כל צורך, ועצם אספקתה אלי היא בניגוד לתקן שכן אסור למכור שידת החתלה ללא המעקה, אבל הרי אין אישור למעקה.

13. זהו שמי, זו חתימתי וכל האמור לעיל, אמת.

גלית אלקלעי

אישור

הנני הח"מ עו"ד מיכאל דבורין, מאשר בזאת כי ב- 18/8/11 הופיעה בפני הגב' גלית אלקלעי אשר הזדהתה בפני בת.ז. שמספרה **043552504** ולאחר שהוזהרה על ידי כי עליה לומר אמת וכי אם לא תעשה כן תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, אישרה היא את נכונות הפרטים דלעיל בחתימתה בפני.

רשימת נספחים

נספח 1- קבלה עבור הרכישה.

נספח 2- מייל ממנהלת שירות הלקוחות של המשיבה מיום 21.6.2011.

נספח 3- המכתב ששלחו המבקשים למנכ"ל המשיבה מיום 10.7.2011

נספח 4- הצעת מחיר לשידה.

נספח 5- ת"י 5115 חלק 1.

נספח 6- הצעות המשיבה מאתר האינטרנט שברשותה.

נספח 7- פרסומים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה- מספר ילדים מבשפחה.

נספח 8- פרסומים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה- מספר תינוקות הנולדים בשנה.

נספח 9- מידע על נתח השוק של המשיבה.

נספח 1-

קבלה עבור הרכישה

שילוב עין כרם

ירושלים הדסה עין כרם ירושלים
51-072229-1 ח.פ. : 02-6427514 טל :
תאריך: 23/02/11 שעה: 10:28

לכבוד: גלית אלהעי
הש"ח 127
שורש

קבלה מס' 1112 - 301- מהור
נתקבל בתודה: 800.00 NIS

800.00 NIS באשראי
800.00 Cal *****5421 (1) Cal
1 רגיל
30-001-008 מס' 5055083
0539997 סוג פעולה: עיסוק חובה מאושרת
מטבע: ש"ח

הזמנה: 030 - 001069

שילוב עין כרם

ירושלים הדסה עין כרם ירושלים
51-072229-1 ח.פ. : 02-6427514 טל :
תאריך: 20/03/11 שעה: 12:04

לכבוד: גלית אלהעי
הש"ח 127
שורש

קבלה מס' 1114 - 301- מהור

נתקבל בתודה: 7478.55 NIS

7478.55 NIS באשראי
7478.55 Cal *****5421 (1) Cal
(747.00x9+ 755.55) 10 תשלומים
51-001-006 מס' 5055083
0102262 סוג פעולה: עיסוק חובה מאושרת
מטבע: ש"ח

הזמנה: 030 - 001069

נספח 2-

מייל ממנהלת שירות הלקוחות של המשיבה

מיום 21.6.2011

Internet Explorer browser window showing an email interface. The address bar contains a Google search link. The email header shows it is from Michael Dvorin (michael@dvc-law.com) sent on Tuesday, June 21, 2011 at 4:51 PM. The subject is 'מסמך החתלה'. The main body of the email contains Hebrew text regarding a document and a 'שילב' (Merge) button. The left sidebar shows the sender's contact information, including a website and social media links. The right sidebar shows a list of contacts.

From: מיקה דבורין (mailto:michael@dvc-law.com)
Sent: Tuesday, June 21, 2011 4:51 PM
To: houston@barak.net.il
Subject: FW: מסמך החתלה

ד"ר שולם
ברכשן ושות'יו החלפנית, הר"י להדירך שלמות שמסמך החתלה שחזמת אשר ע"י סגן התקנים
הסגן ד"רן חזכה לאשר סגן.
מסמך נוסף לזו כי הוא מעריך שולמסא יסר עד סוף החודש.
כפי שסוכם אחר, לאחר קבלת האשר וזמר משטח החתלה, תוכל להחליט האם אתה מעדיף במשטח.
או שתינתן לך האפשרות לכתול את רכשת השידה חקבל חזרה את מלוא כספך.
אנו מודים לך על פלטותך
מקיים לעזרה את הנמס בהקדם

תודה,
אורלי ברדאנו
מנהלת שירות לקוחות

שילב

מיקה דבורין
מיקה דבורין
www.ralshai.co.il
תעודת טעמית לרדית, חתום, נחלת
תחמתות כחור ירושלים בית שמש

ד"ר מיקה דבורין
bistolraefstatausa.com
השקעה נכנס פורט על שטח, מ-\$40,000
משטח ומסחר תשואות נטו מ-10% ומעלה

מידע נוסף על...
Facebook
זכות למשכנתא
זכות למכירת
זכות ח.א.א.

מיקה דבורין חתום

שולח: Personal Travel
עוד 5

שולח: SHS
מספר טלפון
צ'אט
הצגה וריקון של העמוד

BAT-EL GENISH
מיקה דבורין
michael dvorin
Liron (Bozogy) Sht
Home Sweet Home
Adi Iga
amicha green
Ami Ozar
edna mor
EM Rahmann

הצגה חבירה
חן את גמילה

100%
17/06/2011

נספח 3-

המכתב ששלחו המבקשים למנכ"ל המשיבה

מיום 10.7.2011

10/7/2011

לכבוד גב' ענת לוין – מנכ"ל רשת שילב

רחוב כנרת 1, איירפורט סיטי

בדואר רשום

ובפקס : 03-5784490

תלונה : מצג שווא ומעשה תרמית ברשת שילב

1. בתאריך 27/2/2011 ביצעתי הזמנה הזמנת מוצרים מסניף שילב הדסה עין כרם, הזמנה מס' 1069-30.
2. קצרה היריעה מלתאר את שלל הכשלים וחוסר המקצועיות שהתלוו להזמנה זו.
3. בין היתר, הזמנה שידה דגם 91 עם מתקן החתלה יחודי.
4. בתאריך 30/3/11 סופקה לביתי השידה הנ"ל אך ללא מתקן ההחתלה שהוזמן.
5. בשלושת החודשים שחלפו מאז מועד אספקת השידה, בשיחות טלפוניות המתקיימות מדי שבוע עם סניף הדסה עין כרם, נאמר לי כי למתקן ההחתלה הנ"ל טרם התקבל תקן ישראלי, אי לכך טרם נקבע מועד לאספקה ולהתקנה של מתקן ההחתלה.
6. בדוא"ל שהתקבל משירות הלקוחות של שילב, נכתב כי הצפי להסדרת הנושא הינו סוף חודש 6/2011.
7. מתקן החתלה זה הינו חלק מהותי מהעסקה והבחירה בשידה זו, שכן ללא מתקן ההחתלה הרי שמדובר בשידת מגירות ולא שידת החתלה.
8. מתקן ההחתלה הוצג בקטלוג חדרי הילדים של שילב בעת ביצוע העסקה ואף הוצג לי פיזית בסניף שילב בני ברק, זאת למרות שאין באפשרותכם לספקו ע"פ המתואר בסעיף מס' 4.
9. המתקן מוצג גם היום בקטלוג חדרי הילדים של שילב.
10. המתואר מעלה מפר באופן בוטה את חוק הגנת הצרכן, חוק החוזים ועוד.
11. לא די בכך, בהתנהגותכם הרשלנית הזו חשפתם את בני לסכנה בכל רגע שבו אני נאלצת לחתלו ע"ג השידה ללא מתקן ההחתלה.
12. אודה להתייחסותך הדחופה למפורט מעלה ומציאת פתרון הולם למצב שנקלענו אליו בעל כורחנו.

גלית פישר אלקלעי

שיזף 127, שורש 90860

050-4412337

נספח 4-

הצעת מחיר לשידה

נספח 5-

תקן ישראלי 5115 חלק 1

ת"י 5115 חלק 1

יחידות החתלה: יחידות החתלה לשימוש ביתי- דרישות בטיחות

חלק זה של התקן האירופי EN 12221 מפרט את דרישות הבטיחות לכל טיפוס יחידות החתלה ("החלפה") לילדים שמשקל גופם עד 15 ק"ג. התקן רק דן בתפקודו של הפריט כיחידת החתלה. יחידת החתלה יכולה להיות מתקפלת ויכולה להיות מצוידת באמבט לילדים או בפריטים נוספים אחרים. תקן זה חל על רפידות החתלה רק כאשר הן מהוות חלק של יחידת החתלה.

תאריך פרסום תקן: 31/12/2003
 תאריך אישור מחדש: -
 תאריך תיקון טעות: -
 מספר גיליונות תיקון: 0
 ועדה טכנית: 422

שפה בה מופיע גוף התקן: אנגלית + נספח בעברית
 מעמד חוקי: כן
 פרסום ברשומות: יפ
 תאריך פרסום ברשומות: 24/08/2004
 ועדה מרכזית: מכונאות

פרסום נתקן לא רשמי בילקוט פרסומים יפ' 5268 בתאריך 27 בינואר 2004.
 הוסרה רשמיות מסעיף 4 של התקן למעט הפניה לסעיף 204 במפמ"כ 49 לגבי פליטת פורמלדהיד.
 פרסום בקובץ תקנות ק"ת 6424 בתאריך 27 בספטמבר 2005.
 הסרת הרשמיות בתוקף למשך שנה עד 27 בספטמבר 2006.
 (מפמ"כ 49-רהיטי החסנה מעץ.)

CHANGING UNITS: CHANGING UNITS FOR DOMESTIC USE: SAFETY REQUIREMENTS

מספר
 ת"י 562 חלק 1
 ת"י 562 חלק 3
 ת"י 5115 חלק 2

כותר המסמך
 בטיחות צעצועים: תכונות מכניות ופיזיקליות
 בטיחות צעצועים: נדידת יסודות כימיים מסוי
 יחידות החתלה: יחידות החתלה לשימוש ביתי-

קוד ארגון	שם ארגון	מספר מסמך	שנת מסמך	מידת התאמה
EN	CEN	1221-2	0	מאזכר
EN	CEN	12221-1	1999	זהה חלקית
EN	CEN	71-1	0	מאזכר
EN	CEN	71-3	0	מאזכר

לא קיימים גיליונות תיקון לתקן זה

תאור בעברית
 בטיחות בבית
 ביתי
 ציוד ביתי
 ציוד לתינוקות
 ריהוט
 שולחנות

תאור באנגלית
 DOMESTIC SAFETY
 DOMESTIC
 HOUSEHOLD EQUIPMENT
 BABY EQUIPMENT
 FURNITURE
 TABLES

לא נמצאו מונחים

מספר תקן
 ת"י 5115 חלק 1
 2003
 תאריך ביטול
 01/05/2012

לא נמצא מחיר

יחידת החתלה לשימוש ביתי הינה מוצר המשמש לתמיכה ולהחזקה של ילד שמשקל גופו עד 15 ק"ג. בשוק קיימים מוצרים שונים ניתן למינם לשתי משפחות מרכזיות:

שידת החתלה – רהיט המספק אזור החתלה המבוסס על שלד קשיח, היכול לכלול אמצעי אחסון. **שולחן החתלה** – יחידת החתלה המספקת אזור החתלה המבוסס על מבנה של רגליים או על מסגרת, היכולים להיות מתקפלים. חלק מהמתקנים הללו כוללים גם אמבט מותאם המשמש לרחיצת התינוק.

על התקן:

ת"י 5115 חלק 1: יחידות החתלה לשימוש ביתי - דרישות בטיחות, הוא תקן רשמי, כלומר חובה על פי חוק לייבא, לייצר ולשווק רק יחידות החתלה העומדות בדרישות התקן.

מה בודקים?

סימון והוראות שימוש בעברית
חוזק מגירות
יציבות
חיבורים
מנגנוני קיפול ונעילה
מבנה: חורים, מרווחים, הילכדות אצבעות וכו'
ועוד...

המלצות לפני רכישה:

אנא בדקו כי כל יחידה מסומנת בעברית בסימון ברור הכולל את פרטי היצרן: כתובתו וסימן המסחרי הרשום שלו (אם יש) פרטי היבואן וכתובתו, וסימון תו תקן.

בדקו שישנן הוראות הרכבה ושימוש בעברית המתאימות למוצר. ההרכבה והשימוש יבוצעו רק לפיהן. יש לבחור רפידת החתלה בהתאם למומלץ בהוראות השימוש.

כדאי לשמור את הוראות הרכבה והשימוש בהישג יד גם לפעמים הבאות בהם תוציא את המוצר ממקום אחסונו ותרכיב אותו לשימוש חוזר.

לפני השימוש הראשוני הסירו והרחיקו מהישג ידו של הילד את הניילון ששימש לאריזת המוצר כדי למנוע סכנת חנק.

קראו את המידע המופיע על פתקיות הסימון שעל גבי המוצר, הוראות השימוש והאזהרות. המידע המופיע בהם חשוב ויש לפעול לפיו.

מידות המינימום למשטח החתלה יהיו (ההבדלים במידות נובעים מהבדלים בשימוש. התקן מבדיל בין שני טיפוסים של יחידות החתלה):

ליחידת החתלה מטיפוס 1: פריט המיועד לשמש להחתלת ילדים שגילם עד ל-12 חודשים בקירוב.

ליחידת החתלה מטיפוס 2: פריט המיועד לשמש להחתלת ילדים שגילם עד ל-36 חודשים בקירוב.

מומלץ לבצע בדיקה ויזואלית ולוודא שבמוצרים אין פינות חדות, צינורות שקצותיהם נגישים ופתוחים, חלקים פגומים, שברים, סדקים, חריצים או חורים, העלולים לגרום לפגיעה בילד.

בחנו האם קיימים פתחים נגישים בשאר חלקי היחידה שעלולים לגרום להילכדות ראש הילד כשהוא נמצא סמוך ליחידה למשל בשעת משחק.

למניעת פגיעה או חנק, אסור שאורכם החופשי של רצועות, שרוכים או בדים צרים אחרים יהיה גדול

מ-22 ס"מ וכן אסור שהמידה ההיקפית של לולאות נגישות יהיה גדול מ-36 ס"מ.

אם חלק כלשהו של יחידת החתלה ניתן לקיפול הוא חייב לכלול מנגנון נעילה כזה שימנע קיפול אקראי בזמן שימוש.

היזהרו מחלקים שעלולים להישלף ע"י הילד ולהיבלע על ידו.

בדקו הימצאות מעצורים בחלק מהגלגלים ושהם אכן מונעים מהגלגלים מלהתגלגל.

השימוש בברגים להידוק ישיר (ברגים היוצרים תבריג בחומר אליהם הם מוחדרים בפעם הראשונה – כגון

בורגי עץ) אסור בחלקים המיועדים פרוק לשם העברה או אחסון מאחר וחוזק החיבור בפרוקים והרכבות חוזרים יורד.

מגרות חייבות להיות מצוידות במנגנון שימנע הוצאה מלאה שלהם מהיחידה באופן אקראי, על מנת

לשלול מצב שפתיחה לא זריחה של המגרה תגרום לשליפתה).

אזור החתלה חייב להיות תחום במחסומים. בהתאם למבנה ומידות אזור החתלה קובע התקן את

גובה המחסומים והאם נדרשים מחסומים משני צידי אזור החתלה או משלושה צדדים. המחסומים יהיו מחוברים היטב ליחידה.

חלקים נעים כגון מדפי החתלה מתקפלים יכילו מנגנון המונע סגירתם באופן אקראי.

המלצות לשימוש נכון:

בדקו האם נוצרים אזורים בהם עלולות להיות נקודות גזירה או צביטה נגישות לילד כשהוא על גבי המשטח

מחלקים המיועדים לנוע בזמן השימוש.

מומלץ לבצע, מידי פעם, בדיקה חזותית לוודא שאין שברים, סדקים, חיבורים רופפים וכד'.

חשוב לדעת: כדי להימנע מזיזופים, מוספרו תוויות תו התקן וכל מדבקה נושאת מספר סידורי.

לרשימת יצרני שידות החתלה בתו תקן

רשימת יצרני שידות החתלה בתו תקן

בחזרה לרשימה

נספח 6-

הצעות המשיבה מאתר האינטרנט שברשותה

Internet Explorer browser window showing a website for a children's furniture store. The address bar shows <http://logat.co.il>. The page features a large image of a child's bedroom with a crib and a desk. A central text box contains the following information:

שילב | **חדר רחצה**

שידה דגם 41 שידת MDF
כליזר רגילה פגאט לוחית
מנוסק האמלה יחד
מידות החב 110 רבית 85 עמק 85
מחיר 2,590 ₪
מחיר השקוף: 2,390 ₪

קולקציית חדר החינוקות החדשה עכשיו במחירי השקוף:

100% | 16:27 | 19/07/2011

SHILAV

קבוצת עסקים חזקה מעורפים כלים עוצה

SHILAV

שילב

חדר קברנה סוביניון

שידה דגם 99 שידת MDF
בגודל השילב צרתי סוגר קולטת המעצבת עדימון
ממנסו להרכיח ממנסו החתלה יחודי
ממנסו רחוב מג. סוכה 99 עמק 06
והחיר: 1,890 ₪
מחיר השקה: 1,590 ₪

קולקציית חדרי התינוקות החדשה עכשיו במחירי השקה:

100%

איתור | מעב מעג: אי פעיל

SHILAV

שילב חדרי התינוקות

16:28
19/07/2011

חיפוש חופשי:

שלום אורח/ת

[הזמנת לידה](#) [מוצרי תינוקות](#) [אופנה](#) [צעצועים](#) [טקסטיל לתינוק](#) [חדרי תינוקות](#) [החנויות שלנו](#) [מועדון לקוחות](#)

דף ראשי » מרכז מידע » מאמרים » בטיחות ילדים

מאמרים

כיצד לבחור שידה

| |

התקן הישראלי החדש לשידות החתלה ואחסון מאמץ, למעשה, את התקן האירופאי, ומחלק את השידות לשני סוגים: שידות אחסון ושידות החתלה.

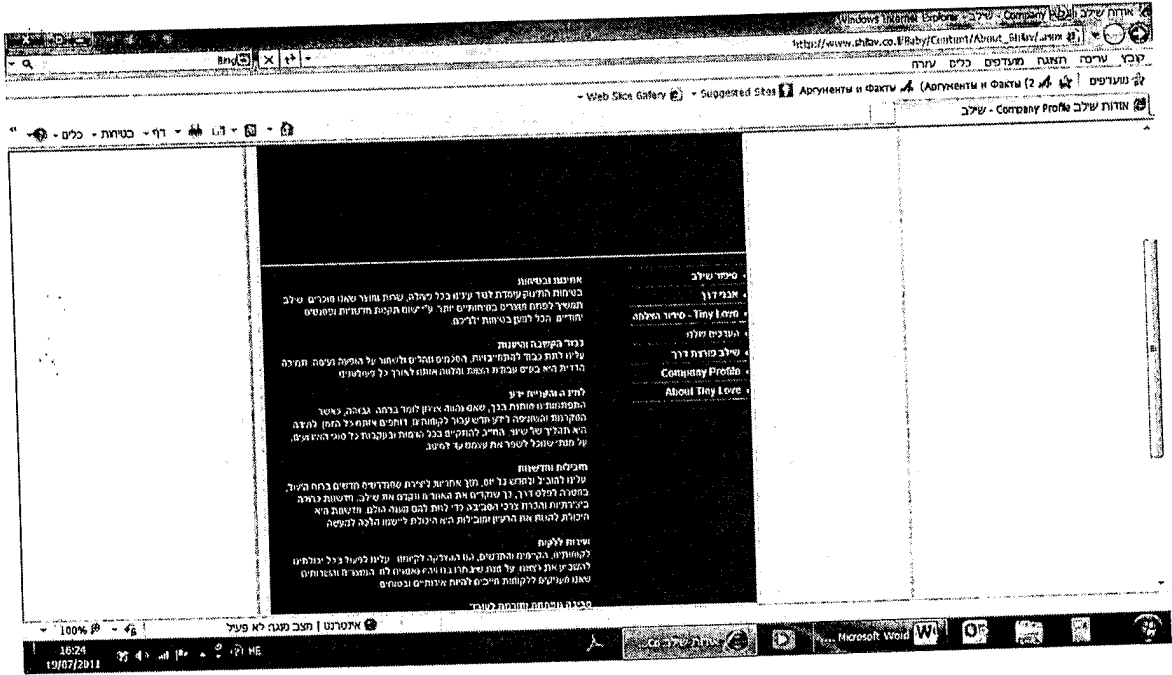
תקן שידות ההחתלה מפרט את המידות הבטיחותיות של משטח ההחתלה, מחייב הרכבת מעקה בטיחות סביב המשטח, מחייב פינות עגולות, וכן מחייב הדבקות מדבקת אזהרה עם הנחיות שימוש וטיפול. שידה שלא עומדת בדרישות התקן אינה בטיחותית בעת החתלה וטיפול בתינוק!

איך לבחור שידת החתלה?

- עמידה בתקן: לאחרונה נכנס לתקפו תקן חדש 5115 לשידות החתלה. ודאו כי השידה שתבחרו עומדת בדרישות התקן ובאישור של מכון התקנים.
- בטיחות: בראש ובראשונה. חומרים, יציבות ואיכות שלא יסכנו את הפעוט עם גדילתו.
- פתרון מעשי: שטח אחסון, חלוקת המגירות, עומק וגודל משטח ההחתלה.
- עיצוב: יש לבחור אותה כך שתתאים לאופי החדר ולרוח העיצוב שבו.
- יתרונות שידת החתלה של שילב
- כל שידות ההחתלה בשילב עומדות בתקן הישראלי החדש ובכל הראות הבטיחות.
- כל השידות בשילב כוללות פטנט ייחודי המונע מהמגירות להישלף החוצה או להיסגר על אצבעות הפעוט.
- בנוסף, ציידנו את מגירות השידות בחיזוק תחתון המבטיח את יציבותן תחת עומס, וכן דופן פנימית כפולה בחזית, המבטיחה חיבור טוב יותר לגוף המגירה.
- כל השידות בעלות תוספת משטח החתלה ומגן בטיחות למניעת נפילות.

[שלח לחבר](#) [הדפסר](#)

מושב בטיחות | ביגוד ראשוני | דעתכם חשובה לנו | שמות לבנים ולבנות | דרושים | בגדים לתינוקות | חדרי התינוקות |
צעצועים לתינוקות | טקסטיל לתינוק | כתבו עלינו | החנויות שלנו | אודות שילב Company Profile | תקנון אתר | צור קשר |
מדיניות החזרה

אמינות וביטחון
 ביטחון החברה עומדת על דבר קטן בכל עת, כשהיא מודעת שיש לה שילוב המצריך לפתח מערכים ביטחוניים יותר. על-ידי הקמת דוחות ומערכים חודשים, הכלל המטען ביטחוני יודעם.

בניית הקשר והיכרות
 על-ידי זהות כבוד לבנות ביטחון, המלמדים ונלכד על-ידי המעשה המעשה החברה הודות היא בעיני עובדיה המעלה והמעלה אותם לאורך כל מערכתם.

לחץ הניהול
 המסומנות הוחלט בדרך, שאם נהיה איתן למען ברמה גבוהה, כאשר המקצוע והמעשה רקעית עובר לקוחות מ' וזוהים אותם על-ידי המעשה הוא החלק של שילוב. חייב להמשיך בכל המעלה והמעלה כל סוגי החיפוש, על-ידי עובדי השילוב את עומם על דעתם.

היכולות והמקצוע
 על-ידי זהות כבוד לבנות ביטחון, המלמדים ונלכד על-ידי המעשה המעשה החברה הודות היא בעיני עובדיה המעלה והמעלה אותם לאורך כל מערכתם.

היכולות והמקצוע
 על-ידי זהות כבוד לבנות ביטחון, המלמדים ונלכד על-ידי המעשה המעשה החברה הודות היא בעיני עובדיה המעלה והמעלה אותם לאורך כל מערכתם.

- [שילוב שילוב](#)
- [אמינות](#)
- [מהו Tiny Love - שילוב שילוב](#)
- [הערכים שלנו](#)
- [שילוב פורום שילוב](#)
- [Company Profile](#)
- [About Tiny Love](#)

נספח 7-

נתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה-
מספר ילדים במשפחה (ראה עמ' 3)

ירושלים, כ"ח בשבט תשע"א
2 בפברואר 2011
025/2011

תיקון (03/02/2011): עמ' 4-5 מסומן באדום.

משפחות ומשקי בית בישראל - נתונים לרגל "יום המשפחה" Family day - Families and Household in Israel

- 1.77 מיליון משפחות בישראל בשנת 2009, לפני עשור, בשנת 1999 היו 1.43 מיליון משפחות בישראל.
- המשפחה הישראלית כוללת בממוצע 3.73 נפשות, לפני עשור, בשנת 1999 ממוצע הנפשות היה דומה (3.75)
- כמחצית מהמשפחות מורכבות מזוג הורים וילדים עד גיל 17
- כ-105 אלף משפחות הן חד הוריות עם ילדים עד גיל 17 - 6% מכלל המשפחות. בשנת 1999 מספר המשפחות החד הוריות עם ילדים עד גיל 17 היה 86 אלף; אחוז המשפחות החד-הוריות באיטליה וספרד - 6%, בנורווגיה ובקנדה - 10% ובארה"ב - 14%.
- 96% מהזוגות בישראל הם זוגות נשואים והיתר (4%) הם זוגות החיים יחד ללא נישואין; אחוז הזוגות החיים יחד ללא נישואין באיטליה 4%, בארה"ב 11%, בהולנד - 18% ובדנמרק - 22%.
- מספר האמהות החד הוריות הרווקות גדל מ-8.4 אלף בשנת 2000 ל-15.1 אלף בשנת 2009, גידול של כ-80%.
- בשנת 2009 היו בישראל 2.108 מיליון משקי בית, כ-76% מהם - 1.593 מיליון - היו משקי בית עם מועסקים. במשקי בית של זוג עם ילדים אחוז משקי הבית עם מועסקים גבוה מאשר במשקי בית ללא ילדים, 91.8% ו-58.5% בהתאמה.
- צפיפות הדיור ממשיכה לרדת ב-2009 - 52.3% גרו בצפיפות של פחות מנפש לחדר, לעומת 46.3% בשנת 1999.
- בשנת 2009 הוציא משק בית בישראל על מצרכים ושירותים שרכש 13,009 ₪. משק בית עם ילדים הוציא בממוצע פי 1.3 ממשק בית ללא ילדים.
- טלפון נייד: ל-96.5% משקי בית עם ילדים יש טלפון נייד אחד לפחות ול-86.9% יש שני טלפונים ניידים ויותר ואילו במשקי בית ללא ילדים ל-87.7% יש טלפון נייד אחד לפחות ול-53.5% יש שני טלפונים ניידים ויותר.
- 95% מבני 20 ומעלה מרוצים מהקשר עם בני משפחתם, ("מרוצים מאוד" ו"מרוצים"). אצל נשואים שיעור המרוצים מחייהם גבוה יותר: בקרב בני 20-49, 91% מהנשואים ו-86% מהלא נשואים מרוצים מחייהם.
- כמחצית (48%) מהאוכלוסייה היהודית סבורים שגיל 25-29 הוא הרצוי לאישה, ו-7% בלבד סבורים שאישה מתאים להקים משפחה בגיל 30 ומעלה. 61% מהחרדים סבורים שגיל 20-24 מתאים לאישה להקמת משפחה ושליש מהחרדים (34%) סבורים שרצוי שאישה עד גיל 19 תקים משפחה.
- בקרב האוכלוסייה היהודית בגיל 20 ומעלה, 12% מעדיפים שני ילדים, 40% מחזיקים בדעה כי מספר הילדים הרצוי למשפחה הוא שלושה, 25% מעדיפים ארבעה ילדים, ו-14% מעדיפים חמישה ילדים ומעלה. פחות מאחוז אחד מעדיפים ילד אחד.

משפחות ומשקי בית¹

א. משפחות

- מספר המשפחות בישראל בשנת 2009 נאמד ב- 1.77 מיליון, מהן 1.43 מיליון משפחות יהודיות² (81%), ו-293 אלף משפחות ערביות (17%)³.

הגדרות:
משק בית: אדם אחד או קבוצת אנשים הגרים יחד בדירה אחת באופן קבוע ברוב ימות השבוע, ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון, משק בית יכול לכלול אנשים שאינם קרובי משפחה.
משפחה (משפחה גרעינית): שני אנשים או יותר הגרים באותו משק בית, וקשורים זה לזה כבני זוג נשואים או לא נשואים או כהורה וילד. סוגי המשפחה העיקריים הם: זוג בלבד, זוג עם ילדים או הורה יחיד עם ילדים.⁴
משק בית משפחתי: משק בית שיש בו לפחות משפחה אחת.
משק בית לא משפחתי: משק בית הכולל אדם אחד בלבד, או קבוצת אנשים שאינם משפחה.
קוהבטציה: מגורים משותפים באותו משק בית של בני זוג שאינם נשואים זה לזה.

הרכב המשפחה

לוח א: משפחות לפי סוג משפחה, 2009

משפחות (אחוזים) (1)	משפחות (אלפים) (1)	סוג משפחה
100	1,768.3	סך הכל
24	420.8	זוגות ללא ילדים
63	1,116.8	זוגות עם ילדים (בכל גיל)
49	869.5	מהם: זוגות עם ילדים עד גיל 17
12	216.9	משפחות חד הוריות (עם ילדים בכל גיל)
6	104.5	מהם: משפחות חד הוריות עם ילדים עד גיל 17

(1) כולל גם כאחוז אחד של משפחות הכוללות אחים הגרים יחד ללא הוריהם, ללא בני זוג וללא ילדים משלהם, ומשפחות של סב ו/או סבתא ונכדים בלבד, ללא הוריהם.

- אחוז המשפחות בישראל בהן הורה יחיד עם ילדים עד גיל 17 – 6%; דומה לאיטליה וספרד (6%), אירלנד (7%) ופינלנד (8%) ונמוך יחסית למדינות כגון: ארה"ב (14%), גרמניה (16%), הולנד (13%), נורווגיה וקנדה (10%).
- הרכב המשפחות בישראל שונה בין קבוצות אוכלוסייה שונות; באוכלוסייה הערבית אחוז גבוה יותר (70%) של משפחות שבהן זוג הורים וילדים עד גיל 17, בהשוואה לאוכלוסייה היהודית (45%). באוכלוסייה היהודית אחוז גבוה יותר של משפחות בהן שני בני זוג בלבד (27%) ומשפחות חד-הוריות⁵ (12%), בהשוואה לאוכלוסייה הערבית (8% וכ-10% בהתאמה).
- מבין מחוזות המגורים השונים, מחוז תל אביב מאופיין באחוז הגבוה ביותר של זוגות ללא ילדים (33.2%) ובאחוז הנמוך ביותר של זוגות עם ילדים עד גיל 17 (38.1%).
- במחוז הדרום נמצא אחוז המשפחות החד הוריות עם ילדים עד גיל 17 הגבוה ביותר (8.6%).

¹ מקור הנתונים הינו סקר כוח אדם, 2009. האוכלוסייה לא כוללת מוסדות, קיבוצים, מעונות סטודנטים ובדווים במחוז הדרום הגרים מחוץ ליישובים. על בסיס אומדני מפקד האוכלוסין 2008, לכן האומדנים שונים מאלו המופיעים בשנתון סטטיסטי לישראל, 2010, מס' 61.
² הדת נקבעת לפי דת ראש משק הבית.
³ בראש כ- 44 אלף המשפחות הנתרות, עומדים נוצרים לא-ערבים או אנשים ללא סיווג דת, רובם עולי שנות ה-90 מבריה"מ (לשעבר).
⁴ סוגי משפחות נוספים שהוגדרו הם: משפחה של אחים הגרים יחד ללא הוריהם, ללא בני זוג וללא ילדים משלהם, וכן משפחה של סב ו/או סבתא ונכדים בלבד ללא הוריהם.

⁵ עם ילדים בכל גיל.

גודל משפחה

- בשנת 2009 מספר הנפשות הממוצע במשפחה ישראלית היה 3.7 נפשות; 3.5 נפשות בממוצע במשפחה היהודית ו- 4.9 נפשות בממוצע במשפחה הערבית. הבדל זה נובע ברובו משיעורי פריון גבוהים יותר באוכלוסייה הערבית.
- יותר משליש מן המשפחות הערביות (35%) מונות 6 נפשות ויותר; אחוז גדול כמעט פי 4 מאחוז המשפחות בגודל זה באוכלוסייה היהודית (9%).

לוח ב: גודל משפחה, לפי מחוז בשנת 2009

תל-אביב	3.2
חיפה	3.5
מרכז	3.6
סך הכל	3.7
דרום	3.8
צפון	4.1
ירושלים	4.3
אזורי יהודה והשומרון (1)	4.5

(1) משפחות ביישובים יהודיים.

מספר ילדים למשפחה

- המספר הממוצע של ילדים עד גיל 17 (למשפחה עם ילדים בגיל זה) עמד בשנת 2009 על 2.4; באוכלוסייה היהודית 2.2 ובאוכלוסייה הערבית 2.9.
- שכיחותן של המשפחות הערביות עם ארבעה ילדים ויותר עד גיל 17, גבוהה פי 2.5 בהשוואה לשכיחותן בקרב האוכלוסייה היהודית.

לוח ג: אחוז משפחות עם 4 ילדים ויותר⁽¹⁾ בשנת 2009

לפי קבוצת אוכלוסייה (באחוזים)	
סך הכל	16.5
יהודים	12.6
ערבים	31.3

(1) במשפחות עם ילדים עד גיל 17.

משפחות חד-הוריות עם ילדים עד גיל 17

- ב-2009 היו 104.5 אלף משפחות חד הוריות עם ילדים עד גיל 17 ובהן כ-182 אלף ילדים (עד גיל 17).
- המספר הממוצע של ילדים עד גיל 17 במשפחות חד הוריות – 1.8, בהשוואה ל-2.5 במשפחות עם שני הורים.
- בראש 91% מן המשפחות החד הוריות עם ילדים עד גיל 17 עומדת אישה.
- ביותר ממחצית (57%) מהמשפחות החד הוריות עם ילדים עד גיל 17, ראש המשפחה הוא/היא הורה גרושה, 15% רווקה (כמעט כולן נשים יהודיות), 13% אלמן/ה והיתר – נשוי/אה אך חיה בנפרד (כ-16%).
- מספר האמהות החד הוריות הרווקות לילדים עד גיל 17 גדל מ-8.4 אלף בשנת 2000 ל-15.1 אלף בשנת 2009, גידול של כ-80%. חלקן היחסי של משפחות אלה מכלל המשפחות החד-הוריות עם ילדים עד גיל 17 גדל מ-10% בשנת 2000 לכ-14% בשנת 2009.
- בשנת 2009 ילדו יותר מ-5,100 נשים יהודיות רווקות, בהשוואה ל-2,600 לידות לנשים יהודיות רווקות בשנת 2000.⁶ בשנים אלה אחוז הלידות לנשים רווקות עלה מ-2.8% ל-4.4%.

⁶ שנתון סטטיסטי לישראל מס' 61, לוח 3.17.

זוגות לא נשואים – זוגות בקוהביטציה

- רוב הזוגות בישראל (96%) הם זוגות נשואים; יתר הזוגות, 4% מכלל הזוגות – כ-62 אלף זוגות הם בני זוג החיים יחד אך אינם נשואים זה לזה; כ-59 אלף (כ-95%) מתוכם זוגות יהודים.⁷
- הזוגות היהודיים הלא נשואים מהווים 4% מסך המשפחות היהודיות ו-4.7% מסך הזוגות היהודיים.
- מספר הזוגות היהודיים החיים בקוהביטציה בשנת 2009, עלה פי 2 בהשוואה לשנת 2000 (מ-27,000 לכ-59,000); חלקם היחסי של הזוגות היהודיים החיים בקוהביטציה מכלל הזוגות היהודיים עלה מ-2.5% בשנת 2000 ל-4.7% בשנת 2009.
- הרכב הגילים של הזוגות היהודיים החיים בקוהביטציה צעיר יחסית לזה של הזוגות הנשואים. ביותר ממחציתם (55%) האישה היא מתחת לגיל 35, בהשוואה ל-25% בלבד מן הנשים החיות עם בן זוג בנישואין.
- הזוגות היהודיים הלא נשואים הם לרוב זוגות ללא ילדים (67%). ל-26% (כ-15 אלף) מן הזוגות היהודיים הלא נשואים יש ילדים עד גיל 17 בהשוואה ל-53% מן הזוגות הנשואים.
- ל-15% בלבד מהזוגות "הצעירים" (בהם גיל האישה נמוך מ-35) החיים בקוהביטציה יש ילדים עד גיל 17. לעומת כ-79% מהזוגות הצעירים הנשואים.
- אחוז הזוגות הלא נשואים מכלל הזוגות עמד על 4% באיטליה, 11% בארה"ב, 14% באירלנד, 18% בהולנד, 22% בדנמרק, 23% בנורווגיה, ו-24% בפינלנד.

ב. משקי בית

- בשנת 2009 היו 2.14 מיליון משקי בית, מהם כ-1.72 מיליון משקי בית "משפחתיים" ו-418 אלף משקי בית "לא משפחתיים" (רובם משקי בית של אנשים הגרים לבד – 385 אלף).
- 75% מכלל משקי הבית כללו משפחה אחת בלבד, כ-3% משפחה אחת ואחרים, כ-2% כללו שתי משפחות ויותר, כ-18% משקי בית של בודדים וכ-2% היו משקי בית לא משפחתיים אחרים, כגון סטודנטים שגרים יחד ולהם תקציב הוצאות משותף למזון.

מועסקים⁸ במשקי בית בשנת 2009

סקר כוח אדם הוא המקור העיקרי למידע על כוח העבודה בישראל והוא נערך באופן שוטף ע"י הלמ"ס. בשנים האחרונות נחקרים בכל שלושה חודשים כ-22,000 בני 15 ומעלה. אוכלוסיית הסקר כוללת את התושבים הקבועים של מדינת ישראל, כמו גם תיירים ותושבים ארעיים השוהים בארץ יותר משנה ברציפות. הסקר עוקב אחר ההתפתחות בכוח העבודה בישראל, גודלו ותכונותיו, היקף האבטלה ועוד.

- בשנת 2009 היו בישראל 2.14 מיליון משקי בית, כ-76% מהם – 1.617 מיליון – היו משקי בית עם מועסקים.
- נפשות בגיל עבודה במשקי בית – ב-1.810 מיליון משקי בית הייתה לפחות נפש אחת בגיל עבודה (כלומר מגיל 15 ועד גיל זכאות לקצבת זקנה) וב-86.9% ממשקי בית אלו היה מועסק אחד לפחות. בכ-329 אלף משקי בית התגוררו רק פנסיונרים, כלומר זכאים לקצבת זקנה מהמוסד לביטוח לאומי.
- מספר משקי הבית היהודיים הגיע ל-1.784 מיליון; ב-2009 חלה ירידה קטנה באחוז משקי הבית עם מועסקים, מ-75.4% ב-2008 ל-75.5% ב-2009. ב-1.476 מיליון משקי בית הייתה לפחות נפש אחת בגיל עבודה ו-88.3% מתוכם היו משקי בית עם מועסקים.
- מספר משקי הבית הערביים היה כ-305 אלף. אחוז משקי הבית עם מועסקים ירד מ-76.5% ב-2008 ל-74.2% ב-2009.
- בכ-288 אלף משקי בית ערביים הייתה לפחות נפש אחת בגיל עבודה ומתוכם 78.5% היו משקי בית עם מועסקים. מספר משקי הבית עם יותר משתי נפשות בגיל העבודה היה גבוה יותר אצל ערבים (89.9%) מאשר אצל יהודים (75.1%); למרות זאת, בקרב האוכלוסייה הערבית כ-59.4% ממשקי הבית הם עם מועסק אחד בלבד ובקרב משקי בית יהודיים, 40.8% הם משקי בית עם מועסק אחד בלבד, ו-59.2% הם משקי בית עם יותר ממועסק אחד.

⁷ דת בני הזוג נקבעת לפי דתו של ראש משק הבית. סביר להניח שזוגות אלו כוללים זוגות בהם אחד מבני הזוג יהודי והשני לא יהודי.

⁸ על בסיס אומדני מפקד האוכלוסין 2008 והגדרה מעודכנת של תכונות כוח העבודה.

מועסקים לפי סוג משק בית

- במשקי בית "משפחתיים" (שיש בהם לפחות משפחה אחת), 82.8% הם משקי בית עם מועסקים, לעומת 45.8% בלבד במשקי בית "לא משפחתיים", וזאת עקב חלקם הגבוה של פנסיונרים בקבוצה זו.
- **במשקי בית של זוג עם ילדים** אחוז משקי הבית עם מועסקים גבוה מאשר במשקי בית ללא ילדים, 91.9% ו-59.1% בהתאמה. במשקי בית של זוג עם ילדים כאשר גיל הילד הצעיר הוא 18-24, קיים אחוז גבוה עוד יותר של משקי בית עם מועסקים – 94.7%.
- **במשפחות חד-הוריות**, 76.1% היו משפחות עם מועסקים. אחוז משקי הבית עם מועסקים עולה ככל שעולה גילו של הילד הצעיר (תופעה שנכונה לגבי תעסוקת נשים בכלל). במשקי בית של משפחות חד-הוריות בהם גיל הילד הצעיר הוא 4-17, 62.1% הם משקי בית עם מועסקים, לעומת זאת כאשר גיל הילד הצעיר הוא 15-17 עולה אחוז משקי הבית עם מועסקים ל-80.6%.

צפיפות דיור

- צפיפות הדיור ממשיכה לרדת ב-2009- 52.7% גרו בצפיפות של פחות מנפש לחדר, לעומת 46.3% בשנת 1999. ממוצע חדרים לנפש יורד ככל שעולה מספר הנפשות במשק הבית: אצל יהודים ממוצע חדרים של 2.74 במשקי בית של נפש אחת, לעומת ממוצע של 0.56 במשקי בית של 7 נפשות ויותר. אצל הערבים, ממוצע חדרים של 2.33 במשקי בית של נפש אחת, לעומת ממוצע של 0.44 במשקי בית של 7 נפשות ויותר.
- במשקי בית יהודיים-ממוצע נפשות לחדר ב-2009 היה – 0.83.
- במשקי בית ערביים ממוצע נפשות לחדר הגיע ל – 1.47 (מוסלמים – 1.54, נוצרים – 1.13, דרוזים – 1.30).

סקר הוצאות משק בית⁹ – 2009

הנתונים בפרקים הבאים מבוססים על סקר הוצאות משק הבית.

סקר הוצאות משק בית נערך מאז שנות החמישים, ועד לשנת 1997 בוצע אחת לחמש שנים לערך. משנת 1997 ואילך מבוצע הסקר באופן שוטף על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מדי שנה.

הסקר כולל את כלל האוכלוסייה למעט קיבוצים, מושבים שיתופיים ובדווים מחוץ ליישובים. נתוני 2009 מתבססים על 6,270 משקי בית המייצגים כ-2,100,000 משקי בית באוכלוסייה.

הוצאות לתצרוכת במשקי בית על פי סעיפים ראשיים (לוח ד)

- בשנת 2009 הוציא משק בית בישראל על מצרכים ושירותים שרכש 13,009 ₪. משק בית עם ילדים הוציא בממוצע פי 1.3 ממשק בית ללא ילדים.
- **אחוז ההוצאה על מזון גדול יותר במשקי בית עם ילדים - 16.8%, בהשוואה ל-15.7% במשקי בית ללא ילדים.** במשקי בית עם שלושה ילדים ויותר אחוז ההוצאה על מזון (18.2%) גבוה יותר מאחוז ההוצאה על מזון במשקי בית בהם עד שני ילדים (16.1%).
- במשקי בית עם ילדים אחוז ההוצאה על סעיף חינוך ובידור גבוה מאחוז ההוצאה במשקי בית ללא ילדים (15.7% ו-11.9%, בהתאמה).
- במשקי בית ללא ילדים אחוז ההוצאה על בריאות גבוה יותר מאשר במשקי בית עם ילדים (6.1% לעומת 4.3%, בהתאמה).

⁹ משק בית: קבוצת אנשים הגרים רוב ימות השבוע באותה דירה ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון. בתוך משק בית יכולות להיות מספר משפחות.

לוח ד: הוצאה חודשית לתצרוכת למשקי בית עם וללא ילדים – 2009

שלושה ילדים ויותר	עם ילדים		ללא ילדים	סה"כ	
	עד שני ילדים	סה"כ			
14,816	15,199	15,057	11,269	13,009	הוצאה לתצרוכת בש"ח – סך הכל
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	הוצאה לתצרוכת – סך הכל
18.2	16.1	16.8	15.7	16.3	מזון (כולל פירות וירקות)
21.6	21.6	21.7	27.3	24.4	דיור
10.2	9.5	9.7	9.7	9.7	תחזוקת הדירה ומשק הבית
4.0	4.3	4.2	3.3	3.8	ריהוט וציוד
3.4	3.7	3.6	2.7	3.2	הלבשה והנעלה
4.2	4.3	4.3	6.1	5.1	בריאות
16.2	15.5	15.7	11.9	13.9	חינוך תרבות ובידור
17.3	20.3	19.2	19.0	19.7	תחבורה ותקשורת
4.9	4.7	4.8	4.3	4.5	מוצרים ושירותים אחרים

הוצאות לתצרוכת לפי מוצרים נבחרים (לוח ה')

- ככל שמספר הילדים במשק הבית גבוה יותר, ההוצאה על לחם אחיד שחור ולבן, לחם פרוס ופיתות גדולה, ואילו ההוצאה על לחם מיוחד נמוכה.
- הוצאה הממוצעת במשקי בית עם שלושה ילדים ויותר על חשבון טלפון נייד – 384 ש"ח, נמוכה מההוצאה הממוצעת במשקי הבית בהם עד שני ילדים – 483 ש"ח.
- ההוצאה על נסיעה במונית מיוחדת גבוהה פי 2.3 במשקי בית ללא ילדים לעומת משקי בית עם ילדים.
- משקי בית עם ילדים תורמים יותר ממשקי בית ללא ילדים.

לוח ה: הוצאה חודשית ממוצעת בש"ח על מבחר מוצרים למשקי בית עם וללא ילדים - 2009

שלושה ילדים ויותר	עם ילדים		ללא ילדים	סה"כ	
	עד שני ילדים	סה"כ			
6.7	3.2	4.5	2.6	3.5	לחם אחיד שחור ולבן
22.5	13.9	17.1	9.7	13.1	לחם פרוס
18.7	27.0	23.9	27.6	25.9	לחם מיוחד
49.5	27.2	35.5	12.7	23.2	פיתות
56.8	42.7	47.9	15.8	30.6	חטיפים
49.7	40.7	44.0	15.2	28.5	דגני בוקר
51.6	46.2	48.2	23.2	34.7	מעדני חלב וגבינה
244.4	348.2	309.6	275.7	291.0	ארוחות מחוץ לבית
74.2	69.0	70.9	51.7	60.6	נסיעה באוטובוס
14.5	13.9	14.1	32.3	23.9	נסיעה במונית מיוחדת
128.9	123.1	125.2	107.4	115.6	טלפון רגיל, חשבון שוטף
384.2	482.5	445.9	285.5	359.2	טלפון נייד, חשבון שוטף
100.1	128.1	117.6	104.0	110.0	סיגריות טבק וצורכי עישון
118.3	72.2	89.3	37.9	61.5	תרומות למפעלים ומוסדות

בעלות על מוצרי תחבורה ותקשורת בני קיימה בקרב משקי הבית (לוח ג)

- במשקי בית עם מספר ילדים קטן (עד שני ילדים) אחוז הבעלות על מוצרי תחבורה ותקשורת גבוה יותר מאשר במשקי בית עם מספר ילדים גדול (שלושה ילדים ויותר).
- במשקי בית עם ילדים ל-85.1% בעלות על מחשב ו-74.0% מנויים לאינטרנט, ואילו במשקי בית ללא ילדים ל-65.2% בעלות על מחשב ו-59.6% מנויים לאינטרנט.
- במשקי הבית ללא ילדים ל-71.4% יש מני לטלוויזיה בכבלים ובלווין ול-8.9% יש צלחת לוויין ואילו במשקי בית עם ילדים ל-56.0% בלבד יש מני לטלוויזיה בכבלים ובלווין ול-22.5% יש צלחת לוויין.
- טלפון נייד: ל-96.5% משקי בית עם ילדים יש טלפון נייד, אחד לפחות ול-86.9% יש שני טלפונים ניידים ויותר ואילו במשקי בית ללא ילדים ל-87.7% יש טלפון נייד אחד לפחות ול-53.5% יש שני טלפונים ניידים ויותר.

לוח ו: בעלות על מוצרי תחבורה ותקשורת נבחרים במשקי בית עם וללא ילדים – 2009

	עם ילדים			סה"כ	סה"כ
	שלושה ילדים ויותר	עד שני ילדים	סה"כ		
טלוויזיה	77.8	90.3	85.7	93.2	89.7
שתי טלוויזיות ויותר	45.3	60.9	55.1	49.3	52.0
וידאו	29.5	35.0	33.0	35.1	34.1
מכשיר D.V.D	58.6	75.3	69.1	51.7	59.7
צלחת לוויין	31.2	17.3	22.5	8.9	15.2
מני לטלוויזיה בכבלים ובלווין	38.6	66.3	56.0	71.4	64.3
מחשב	79.7	88.3	85.1	65.2	74.4
שני מחשבים ויותר	24.7	34.4	30.8	17.7	23.7
מני לאינטרנט	60.6	82.0	74.0	59.6	66.3
טלפון נייד אחד לפחות	95.3	97.2	96.5	87.7	91.8
שני טלפונים ניידים ויותר	82.8	89.3	86.9	53.5	68.9
מכונת אחת לפחות	65.8	76.4	72.5	53.4	62.2

משק בית: קבוצת אנשים הגרים רוב ימות השבוע באותה דירה ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון. בתוך משק בית יכולות להיות מספר משפחות.

נתונים מתוך הסקר החברתי 2009

הסקר החברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הוא סקר שנתי שוטף, המספק מידע על תנאי החיים של האוכלוסייה הבוגרת בישראל ורווחתה בתחומי חיים רבים ומגוונים.

הסקר החברתי 2009, נערך בחודשים ינואר-דצמבר 2009, במסגרתו רואיינו כ-7,500 איש בני 20 ומעלה מכל רחבי הארץ, המייצגים כ-4.7 מיליון איש בגילים אלה. במסגרת הנושא השנתי המתחלף מדי שנה של הסקר החברתי, נבחנו ב-2009 הנושאים דתיות ומשפחתיות בהרחבה.

ממצאים:

95% מבני 20 ומעלה מרוצים מהקשר עם בני משפחתם, ("מרוצים מאוד" ו"מרוצים").
אצל נשואים שיעור המרוצים מחייהם גבוה יותר: בקרב בני 20-49, 91% מהנשואים ו- 86% מהלא נשואים מרוצים מחייהם.
בקרוב בני 50 ומעלה, 87% מהנשואים ו- 69% מהלא נשואים מרוצים מחייהם.
23% מהנשואים בגיל 20-49 וכשליש (33%) מהלא נשואים מדווחים כי הם חשים בדידות לעיתים קרובות או מדי פעם. בגיל 50 ומעלה, 27% מהנשואים ו- 56% מהלא נשואים, מדווחים כי הם חשים בדידות לעיתים קרובות או מדי פעם.

מהו הגיל הרצוי להקמת משפחה?

המרוויינים בסקר נשאלו מהו הגיל הרצוי בעיניהם לגבר ומהו הגיל הרצוי לאישה להקמת משפחה.
הגיל הרצוי לגבר להקמת משפחה
בקרוב כלל האוכלוסייה היהודית, 56% סבורים כי הגיל הרצוי לגבר להקמת משפחה הוא 25-29 וכרבע (24%) סבורים שהגיל הרצוי לגבר הוא 30 ומעלה. 72% מהחרדים סבורים שגיל הקמת משפחה הרצוי לגבר הוא 20-24 ו- 16% מהחרדים סבורים שרצוי כי גבר עד גיל 19 יקים משפחה. בקרב הערבים, 63% סבורים כי הגיל הרצוי להקמת משפחה הוא 25-29 לגבר ו- 19% סבורים שהגיל הרצוי הוא 20-24.
הגיל הרצוי לאישה להקמת משפחה
בקרוב כלל האוכלוסייה היהודית, כמחצית (48%) סבורים שגיל 25-29 הוא הרצוי לאישה, ו- 7% בלבד סבורים שלאישה מתאים להקים משפחה בגיל 30 ומעלה. 61% מהחרדים סבורים שגיל 20-24 מתאים לאישה להקמת משפחה ושליש מהחרדים (34%) סבורים שרצוי שאישה עד גיל 19 תקים משפחה. 62% מהערבים סבורים שגיל 20-24 מתאים לאישה להקמת משפחה ו- 17% סבורים שרצוי שאישה עד גיל 19 תקים משפחה.

מספר הילדים הרצוי למשפחה

בקרוב האוכלוסייה היהודית בגיל 20 ומעלה, 12% מעדיפים שני ילדים, 40% מחזיקים בדעה כי מספר הילדים הרצוי למשפחה הוא שלושה, 25% מעדיפים ארבעה ילדים, ו- 14% מעדיפים חמישה ילדים ומעלה. פחות מאחוז אחד מעדיפים ילד אחד.
רוב אלו שמגדירים עצמם חילוניים (55%) מעדיפים שלושה ילדים, כחמישית מהחילוניים (19%) מעדיפים ארבעה ילדים ואחוז דומה (19%) מעדיפים שני ילדים למשפחה. לעומתם, כמחצית מהחרדים (48%) מעדיפים שלא לנקוב במספר ילדים ספציפי, ו- 34% מהם מעדיפים שבעה ילדים ומעלה.
בקרוב הערבים, למעלה ממחצית (57%) סבורים כי מספר הילדים הרצוי למשפחה הוא 4 או יותר, לעומת 39% מהיהודים.

עמדות מול מציאות: ל- 31% מהאוכלוסייה בגיל 45 ומעלה¹⁰, יש מספר ילדים זהה למספר הילדים הרצוי לדעתם למשפחה¹¹. ללמעלה ממחצית (52%) מספר ילדים נמוך ממספר הילדים הרצוי לדעתם למשפחה וליתר (17%) - מספר הילדים שיש להם, גבוה ממספר הילדים הרצוי לדעתם למשפחה.

הגורמים המשפיעים על מספר הילדים הרצוי למשפחה

בקרוב האוכלוסייה היהודית, כמחצית (50%) סבורים כי הגורם העיקרי שמשפיע על ההחלטה לגבי מספר הילדים הרצוי הוא המצב הכלכלי של המשפחה, מעל לשליש (37%) סבורים כי הגורם המשפיע הוא הרצון והיכולת הפיזית ורגשית של בני הזוג, ו- 7% סבורים כי הגורם המשפיע על מספר הילדים הרצוי במשפחה הוא האמונה הדתית.
מעל למחצית (53%) מהחרדים ו- 14% מהדתיים, סבורים כי האמונה הדתית היא הגורם העיקרי שמשפיע על מספר הילדים הרצוי. כשליש מהדתיים (32%) ו- 8% מהחרדים, ציינו כי המצב הכלכלי של המשפחה הוא הגורם העיקרי שמשפיע על מספר הילדים הרצוי למשפחה.

באוכלוסייה הערבית 74% סבורים כי הגורם העיקרי המשפיע על מספר הילדים הרצוי במשפחה הוא המצב הכלכלי של המשפחה, 15% סבורים כי הגורם המשפיע הוא הרצון ויכולת פיזית ורגשית של בני הזוג, ורק 3% סבורים כי האמונה הדתית היא שמשפיעה על מספר הילדים הרצוי במשפחה.

¹⁰ מבוסס על גיל המשתתפים בסקר ולא על גיל בני הזוג.

¹¹ האחוזים חושבו מתוך האוכלוסייה שדיווחה על מספר ילדים רצוי.

נספח 8-

נתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה-
מספר תינוקות הנולדים בשנה

הוכן לאתרונה עבור הדיווח הסטטיסטי לישראל מסי 5/2011
 ג. תוצעה טבעית

לוח גלגל - לידות ח⁽¹⁾ לפי קבוצת אוכלוסיה ודת האם

תקופה	דת					קבוצת אוכלוסיה		סה"כ	תקופה
	יהודים	נוצרים	ערבים	מסלמים	יהודים	ערבים	קבוצת אוכלוסיה		
מספרים מוחלטים									
1996	2,082	2,279	2,673	30,802	63,710	35,763	85,579	121,333	1996
2000	2,708	2,333	2,789	35,740	91,536	40,831	95,559	136,396	2000
2005	2,533	2,931	2,487	34,217	109,657	38,801	105,112	143,513	2005
2006	2,661	2,916	2,500	34,337	104,513	39,982	109,188	148,170	2006
2007	2,510	2,832	2,521	34,572	107,996	39,136	112,543	151,679	2007
2008	2,534	2,842	2,511	34,866	112,603	39,458	117,473	156,923	2008
2009	2,517	2,909	2,514	35,253	115,529	39,799	121,243	151,942	2009
2010	2,535	1,985	2,411	36,221	120,673	40,750	125,505	166,255	2010
IV/2011.V/2010	2,442	1,960	2,493	35,808	120,634	40,207	125,639	165,905	IV/2011.V/2010
2009	182	146	191	2,763	9,338	3,096	10,194	13,296	2009

(1) ראי הגדרה ב"הסברים, הגדרות ומקורות".
 כל המספרים מוגדרים ללא תוספת.

נספח 9-

מידע על נתח שוק של המשיבה

עודכן ב- 29/12/2003 00:00

תינוק כמנהגו נוהג

מציאת העסקה המשתלמת ביותר לסל לידה היא משימה כמעט לא אפשרית, במיוחד לאור ריבוי חנויות הדיסקאונט המאפיין את התקופה. אלה אמנם מציעות מחירים אטרקטיביים שהרשתות הגדולות מתקשות להתחרות בהם, אך בביקורים חוזרים בהן מתגלים לעתים הבטחות שלא מתממשות או שינויים בתנאים שהוסכמו. סוקרי מכון שריד - שירותי מחקר והדרכה - ניסו לעשות סדר בשוק שאינו קטן לעולם

מאת רונית הראל

גם בימים של מיתון, תעשיית המוצרים לתינוקות פועלת כסדרה. לכל היותר, הצרכנים נוטים להתמקח והחנויות, מצדן, להוריד מעט מחירים. בשנים האחרונות, מעריכים בענף, הצטמק מחיר "סל הלידה" ב-10% עד 12%.

כניסתן של חנויות הדיסקאונט לתחום היא המאפיין הבולט ביותר של התקופה. אלו מספקות אלטרנטיווה לרשתות הוותיקות, הנחשבות יקרות, כמו שילב ורב קט. אחת מהן, רשת פיפו בייבי, עשתה קפיצה ענקית וכיום היא תופסת נתח שוק של 12%, לצד רב קט המחזיקה נתח שוק דומה. שילב, על פי אותן הערכות, מחזיקה נתח שוק של 25%-30%. שאר השוק נחלק בין עשרות החנויות והרשתות הקטנות לציוד תינוקות הפזורות ברחבי הארץ.

"חבילות הלידה", שהיו פופולריות לפני שנים אחדות, איבדו מחנן בעיני הצרכנים והחנויות. רפי זר אביב, מנהל חנות רב קט ברמת השרון, מסביר כי הרעיון של חבילת לידה נולד כאמצעי להיפטר מסחורה עודפת, ובהמשך השתרש כמונח לעסקה הכוללת את כל הפריטים השונים לקראת הלידה. "מבחינת הלקוח, חבילת לידה זה שטויות", הוא פוסק, "היא יכולה להיות מורכבת ממיטה שעולה 800 שקלים או מיטה שעולה 2,500 שקלים".

יאיר חרבי, מנהל חנות טוב לי לתינוק בראש העין, סבור כי עסקת לידה כובלת את היולדת: "אם היא רוצה להחזיר, למשל, את העגלה שנרכשה במסגרת העסקה - באיזה סכום אני צריך לזכות אותה? זה בעייתי".

גם בשילב לא מדברים כיום על חבילת לידה. בחוברת שהוציאה הרשת, "תינוק חדש", מופיעה רשימה "מומלצת אבל לא מחייבת" של פריטים. את המלחמה בחנויות הדיסקאונט מנהלת הרשת, ששומרת על מעמדה כמובילה, באמצעות פיתוח קונצפטים חדשים, כמו חנות בתוך חנות. מנכ"ל הרשת, חיים משען, מסביר: "גילינו שלקוח מוכן לנסוע גם 20 דקות כדי לראות מגוון שקשה להראות בחנויות הקניון". לדבריו, שילב למדה להשתלב בשוק התחרותי ומציעה היום "מחירים אטרקטיביים והמשכיות לאורך עשרות שנים".

עניין המשכיות הוא עקרוני, ומרמז על ביקורת סמויה כלפי כמה מחנויות הדיסקאונט. שלא לציטוט אומרים גורמים בענף כי לחלק מהחנויות אין גב כלכלי, מה שלא מבטיח כי יהיו שם גם מחר.

אבל הדברים האלה בוודאי אינם מאפיינים את כל חנויות הדיסקאונט, יסכימו גם המבקרים. הסקר שערכנו ותוצאותיו יוצגו בהמשך מראה שמדובר באלטרנטיווה זולה, שבמקרים רבים מלווה בשירות אדיב ומקצועי. נראה שכל עוד ימשך המיתון, ילך חלקן של חנויות אלה ויגדל - על חשבון הרשתות הגדולות.

ההבדל טמון בפריטים

"הארץ", בשיתוף מכון שריד - שירותי מחקר והדרכה, קיים סקר ארצי מקיף שכלל 12 רשתות וחנויות המציעות ציוד מקיף ללידה. הרשתות שנבדקו היו "כל-בו לתינוק" (סניף באר שבע, רחוב העצמאות 1), "בייבי קלאב" (המרכבה 31, חולון), "שילב" (סניף בני ברק, מבצע קדש 50), "בן או בת" (ששת הימים 12, בני ברק), "טוב לי לתינוק" (שלמה המלך 18, ראש העין), "רב-קט" (אויסישקין 28, רמת השרון), ו"פיפו בייביס" (תש"ח 5 פינת מנחם בגין, אשדוד).

החנויות העצמאיות שנבדקו היו "בייבי שיק" (בן גוריון 11, גבעת שמואל), "כל בו סימה" (האצ"ל 19, תל אביב), "דוריאן לתינוק" (בן צבי 84, תל אביב), "קטנטנים" (הקישון 41, תל אביב) ו"מיי בייבי" (סעדיה חתוכה 41, יהוד).

סוקרי מכון שריד, גבר ואשה צעירים, ביקרו בחנויות כלקוחות סמויים. הם הציגו עצמם כזוג המצפה ללידה ראשונה, וביקשו לקבל מחירי מוצרים על פי רשימה שנקבעה מראש. במשך הביקור בחנו הסוקרים היבטים של שירות ומקצועיות והתרשמו מהניקיון, הסדר ואפשרויות הגישה והחניה במקום. כל אחת מהקטגוריות האלה קיבלה משקל שונה בחישוב הסופי: עלות הסל זכתה למשקל של 30%; השירות, אדיבות ומקצועיות המוכרים - 20%; עלות משלוח והרכבה - 15%; תנאי ביטול - 15%; אפשרויות גישה וחניה - 10%; רמת התחזוקה והניקיון - 10%.

מהר מאוד התברר כי קשה מאוד להשוות במדויק את המחירים בחנויות, בין השאר משום שחלקן עובדות עם דגמים בלעדיים. שילב, למשל, מציעה את רוב העגלות בבלעדיות - ובהן אינגליזינה, צ'יקו ו-Jeep של קולקראפט. בפיפו בייביס היו מיטות ושידות מתוצרת סגל, שלא אותרו בחנויות האחרות.

כדי להגיע להשוואה קרובה ככל האפשר נקבעו מראש כמה דגמים של אותו מוצר, הקרובים זה לזה בצורה, ברמת הגימור ובמחירים. כך, למשל, בהשוואת המיטות לתינוק ציינו סוקרי מכון שריד את מחירה של מיטה מתוצרת החברות משכל, שניר או טל בהתאם למצאי שבחנות, כולן בצבע עץ טבעי.

כשבכל זאת מצאנו פריטים זהים בחנויות השונות, גילינו פעמים רבות פערי מחירים גבוהים. בפריטים הקטנים, למשל, נע מחיר השעונונית למיטה בין חמישה שקלים (בבייבי שיק) ל-17 שקלים (בבייבי קלאב). סטריליזטור מתוצרת אוונט נמכר ב-98 שקלים בכל-בו לתינוק, בעוד שמחיר מוצר זה בפיפו בייביס היה 160 שקלים. דוגמה נוספת היא מחלק המנות הפופולרי לתחליפי חלב, שמחירו נע בין ארבעה שקלים בכל-בו לתינוק ובמיי בייבי, לבין 25 שקלים בחנות רב-קט.

אבל גם בפריטים הגדולים התגלו הבדלים: כך למשל, דגם מיטה לי סופר מתוצרת טל נמכר ברב קט ב-1,390 שקלים, לעומת 1,060 שקלים בכל בו סימה - הפרש של 330 שקלים.

צריך להקדים ולומר כי הסל אמנם חושב על פי המחירים שנמסרו לסוקרי מכון שריד, אבל הניסיון מלמד כי המחירים האלה פתוחים למיקוח בקנייה מרוכזת. חלק מהחנויות ציינו זאת במפורש, חלקן קראו לזה "מבצעים מיוחדים". אגב, רוב החנויות מציעות הנחה אוטומטית של 5%-10% על מזומן. בכל מקרה, נראה כי המיקוח משתלם. מניסיון מצטבר עולה שהצעה זולה מחנות מתחרה יכולה להוריד פלאים את מחיר הסל שהוצע בראשונה.

התשלום בעבור משלוח והרכבת המוצרים הוא רכיב נוסף בעלות, המגיע גם ל-250 שקלים (טוב לי לתינוק). חנויות רבות מציעות זאת כשירות חינם בעת רכישה מרוכזת, ולכל היותר מתנות זאת ברכישה מעל סכום מסוים. מפתיע היה לגלות שבשתיים מהחנויות (דוריאן לתינוק ומיי בייבי) שבהן השירות מסופק ללא תשלום, התנו המוכרות את המשלוח וההובלה ב"הגשת עזרה למוביל שאינו יכול להעלות הכל לבד לדירה".

בכל החנויות ציינו שבמקרה שההריון אינו עולה יפה תבוטל העסקה ללא כל עלות, אבל גם

ביטול מרצון מתקבל בצורה סבירה. רובן מבטיחות זיכוי מלא על הקנייה, מיעוטן מגבילות זאת ב-14 יום מיום הקנייה. בולטת לרעה בהקשר זה דוריאן לתינוק, שאינה מאפשרת החזר של מיטות, שידות, מצעים ועגלות - לאחר שהמוצרים נמצאים כבר בבית הלקוח - וגובה 25% מערך ההזמנה של שאר המוצרים. בפיו בייבי שקל כרוך בהפסד של 10% מערך הרכישה.

להלן רשימת החנויות והערכותיהן על פי סוקרי מכון שריד.

מומלצות ביותר

בייבי שיק, גבעת שמואל

בשקלול כל הפרמטרים, ובהינתן כל ההסתייגויות, מדובר בעסקה הטובה ביותר: השירות אדיב ומקצועי, הגישה נוחה (אם כי לא הכל מודעים לכך שללקוחות החנות ניתנת חניה חינם בחניון שמתחת לבניין), וקשה להתחרות במחירים של בייבי שיק (מחיר הסל הכללי היה 4,308 שקלים, השני מלמטה בדירוג הכללי).

יש להדגיש כי מדובר בשתי חנויות שונות, המשתפות ביניהן פעולה בחבילות הלידה אך נפרדות זו מזו הן בסוג הפריטים הנמכרים הן בשירות (ראו מסגרת): בייבי שיק עצמה מוכרים כל מה שצריך לקראת הלידה - מעגלות וכיסאות לרכב ועד מוצצים וחיתולים - ואילו ברהיטים קטנים, החנות הצמודה, מוכרים חדרי תינוקות.

בהיעדר שילוט, התקשו סוקרי מכון שריד לאתר את חנות הרהיטים, אך משמצאו אותה ציינו כי גם ההובלה וההרכבה מוצעות חינם, בלי הגבלה על מחיר העסקה.

כלבו סימה, תל אביב

הסוקרים שיבחו את השירות במקום. לבעלת החנות היתה טבלה מסודרת של כל הדגמים, גם אלה שאינם קיימים בתצוגה, במחיר הרגיל ובמחיר הנחה לתשלום במזומן. למרבה הפליאה, זו היתה החנות היחידה שעבדה עם טבלה מסודרת כזו. המוכרת המליצה על מוצרים מסוימים, אבל היתה נוחה לשמוע על אפשרויות אחרות.

עם זאת, מיקומה של החנות במרכז שכונת התקווה בעייתי, והסוקרים ציינו כי התקשו למצוא חניה לאורך כל הרחוב. לחובתה של החנות נזקפת גם העובדה שהיא דורשת 150 שקלים על משלוח והרכבה.

בייבי קלאב, חולון

הסל שמציעה החנות היה אטרקטיווי אך לא הזול ביותר - 4,412 שקלים - אבל בפרמטרים של שירות, אדיבות והכרת המוצרים, וכמוהם נוחות הגישה, קיבלה החנות ציונים מקסימליים.

עם זאת, צריך לציין שהמשלוח וההרכבה כרוכים בתשלום של 150 שקלים ורמת הניקיון טעונה שיפור. בנוסף, בביקורים חוזרים במקום התגלו פערים מסוימים בין נתונים שסופקו בתחילה (ראו מסגרת) לבין מחירים שהוצעו בסמוך לסגירת העסקה.

בייבי קלאב לא הבטיחו הנחה על קנייה מרוכזת, אבל ציינו כי בכל קנייה מעל 3,000 שקלים יקבל המזמין לול קמפינג או טרמפולינה, ומעל 6,000 שקלים - כורסת הנקה.

מומלצות

שילב, בני ברק

שתי קומות ובהן תצוגה מרשימה של כמה וכמה חדרי ילדים מעוצבים. עם זאת, למרות

ריבוי המוכרים, איש מהם לא ניגש לסוקרים והציע עזרה. לאחר שהסוקרים פנו ביוזמתם למוכרת, היא הגישה עזרה מקצועית ואדיבה.

בהזמנה מעל 2,500 שקל, המשלוח וההרכבה חינם. בימים אלה מציעה שילב מבצע הנחות של 400 שקלים בקניית שניים מתוך שלושת הפריטים הגדולים (מיטה, שידה או עגלה), ובשגרה מוצע עוד כרטיס מועדון, המזכה את מי שרוכש בסכום של 3,000 שקלים ומעלה בהנחה של 5% בכל הקניות העתידיות. החניה במקום גדולה ורחבת ידיים, ובין הקומות יש מעלית.

רב קט, רמת השרון

לחנות שלושה מפלסים, שבכל אחד מהם מוצב מוכר המתמחה במוצרים הנמכרים בו. לדברי הסוקרים, המוכרים גילו בקיאות רבה במוצרים, אבל כיוונו את הסוקרים למוצרים היקרים ביותר בחנות. כשהסוקרים התעניינו בדגם זול כלשהו, המוכרים טענו כי אמנם הדגם קיים במלאי, אך הוא מומלץ פחות מדגם יקר יותר. החניה במקום גדולה ורחבת ידיים, וההובלה וההרכבה חינם.

מ"י בייבי, יהוד

בעיקר בשל המחירים הסבירים מוקמה החנות בקטגוריית המומלצות, אלא שהסוקרים ציינו שלא תמיד היה קל לאתר את המחירים, מאחר שהם לא רשומים על המוצרים. בנוסף, המקום היה צפוף ודחוס, ומבקרת שהגיעה עם עגלה נאלצה להשאיר אותה בקדמת החנות. גם מיקום החנות בעייתי, והסוקרים - שלא הכירו את המקום מראש - התקשו לאתר אותה. המשלוח וההרכבה מוצעים חינם, ללא הגבלה של מחיר הקנייה.

קטנטנים, תל אביב

הסל הזול ביותר שנתקבל - 4,290 שקלים (נמוך ב-1,526 שקלים מהסל הגבוה ביותר שנתקבל ברב קט) - ובקיאות של המוכרים ממקמים את החנות בקטגוריית המומלצות, אם כי הסוקרים הוטרדו מכך שהמוכר לא נקב במחירים סופיים "אלא עם סגירת העסקה". במקרים רבים אמר ש"יש על מה לדבר", והסוקרים חשו שהכל תלוי ביכולת המיקוח שלהם. כך, למשל, המוכר לא הסכים לומר מה תהיה עלות המשלוח וההרכבה, וציין כי הנושא "פתוח למשא ומתן". עוד ראוי לציין כי הגישה למקום בעייתית והסוקרים התקשו למצוא חניה שלא בתשלום.

בינוניות

כל בו לתינוק, באר שבע

המוכרים גילו חשדנות מסוימת, ונראה כי הם חוששים מתחרות. שאלות כמו "למה אתם רוצים לדעת?" חזרו ועלו. לאחר שהשתכנעו ברצינות כוונות הזוג, התגלה הצוות כאדיב ומקצועי. גם כאן חזר הניסיון לשכנע את הסוקרים לרכוש דגמים מסוימים ולא אחרים, כמובן מהיקרים שהוצעו בחנות. הסוקרים ציינו כי במקום אפשר למצוא מבחר ביגוד גדול יחסית לחנויות אחרות. מיקום החנות, דרומית לשוק הבדואי, יכול להקשות על מציאת חניה בימי השוק. מחיר המשלוח וההרכבה - 200 שקל.

דוריאן לתינוק, תל אביב

הסוקרים ציינו לטובה את העובדה שהמחירים במקום צוינו בשלטים גדולים ומאירי עיניים, כך שעזרתו של המוכר לא נדרשה כל העת. החנות מפוצלת לשניים, וכל צוות המוכרים נמצא בחלק של העגלות והמוצרים הקטנים. המתעניינים ברכישת חדר תינוקות צריכים לפנות במיוחד למוכר, כדי שייגש אתם אל החנות הסמוכה, הנעולה בדרך כלל. עוד ציינו

הסוקרים כי מצדו השני של הכביש יש חניה בשפע, אבל אין מעבר חציה. החניה הצמודה היא בתשלום. הובלה והרכבה - 80 שקלים ברכישת מוצר אחד; חינם ברכישת שני מוצרים גדולים.

בן או בת, בני ברק

יותר מכל ציינו הסוקרים לרעה את הקושי בגישה לחנות - חניית עפר צפופה ומלאת בורות, מול קניון איילון. ממול, בחניון הקניון, אפשר אמנם לחנות חינם, אבל מעבר החציה הקרוב ביותר נמצא במרחק 300 מטר לערך.

בשעת הביקור היה במקום רק מוכר אחד, ועם כניסתו של לקוח נוסף הוא התקשה לתת תשומת לב מלאה לכל המבקרים. כשהבין שהסוקרים מתעניינים בדגם מסוים, הוא עשה כל שביכולתו למכור להם את הדגם שבו התעניינו - מהתצוגה, עד כדי הענקת תחושה של אי נוחות. בקנייה מרוכזת (מיטה, שידה ועגלה) המשלוח חינם.

פחות מומלצות

טוב לי לתינוק, ראש העין

לחנות אין חניה מסודרת, וחדרי התצוגה נמצאים בקומה השנייה, ללא מעלית, מה שלא מאפשר גישה לנכים. מי שהגיע לקומה השנייה גילה מבחר רחב של מוצרים, במחירים סבירים. התשלום הוא במזומן ובכרטיסי אשראי בלבד. לחובת החנות נזקפה העובדה שהיא גובה 250 שקלים על משלוח והרכבה. הסוקרים טענו כי אף מוכר לא ניגש אליהם מיוזמתו, אלא רק לאחר בקשת עזרה.

פיפו בייביס, אשדוד

בכניסתם נשאלו הסוקרים אם הם זקוקים לעזרה, והשיבו כי הם רוצים להתרשם. לאחר מכן, במשך כמחצית השעה, לא ניגש אליהם איש. החנות עמוסה וצפופה, והשירות היה אדיב אך לא מקצועי (למשל, הסוקרים לא קיבלו הסברים על תפעול המוצרים הגדולים). החניה ממוקמת מאחורי הבניין וקשה לאיתור. לחנות קומה נוספת, שבה הוצגו עגלות וכמה חדרים, אך העלייה לקומה השנייה היא באמצעות מדרגות בלבד.

למחירים נמוכים יש מחיר

רבים רואים במחיר את חזות הכל, במיוחד בימים אלה. ואולם, הניסיון מלמד כי לפעמים כדאי להיזהר מהבטחות למחיר הנמוך ביותר.

מפגש קרוב עם שתיים מהחנויות הזולות ביותר שנסקרו להלן, "רהיטים קטנים" בגבעת שמואל (המסופחת ל"בייבי שיק" ומשווקת חבילות לידה משותפות), ו"בייבי קלאב" בחולון, עולה כי גם סקר מחירים ראשוני ובחינת השוק לעומק לא יבטיחו בסופו של דבר את ביצוע העסקה המשתלמת ביותר האפשרית. וכל כך למה? כי בכל פעם שניגשנו לשם קיבלנו הצעה אחרת, השתנו התנאים (פעם אין לשלם על ההובלה ופעם יש לשלם בעבורה 150 שקל, למשל), הוחלפו ההטבות (פעם מקבלים מתנה בקנייה מעל סכום מסוים, ופעם לא), או שהתמחר הסופי פשוט השתנה ("את לא רוצה שאגלה לך את הסודות המקצועיים שלי", השיבה המוכרת ברהיטים קטנים לשאלה איך קרה שהמחיר לסל קפץ פתאום, מביקור לביקור, מ-4,200 שקל ל-4,600 שקל - בלא כל שינויים).

בקיצור, עד שלא סוגרים עסקה ממש קשה לדעת מה יהיה מחירה הכולל, והדבר נתון לשינויים על פי גחמותיו של המוכר/ת ובעיקר על פי יכולת המיקוח של הקונה.

מסיבה זו, מצאנו כי השילוב המנצח, גם אם המטריח ביותר, הוא רכישה מפוצלת: את הפריטים הקטנים - מחיתול ועד סבון, מבקבוק ועד משחה - עדיין מומלץ מאוד לרכוש בחנות זולה, ואין ספק שבפריטים אלה בייבי שיק היא הזולה מכולן. גם במחירי העגלות אין

לה מתחרים, אם מוותרים על המותגים הבלעדיים והיקרים שמייבאת שילב.

אבל בימים אלה, את הרכישות הגדולות יותר כדאי לעשות דווקא באחת מחנויות שילב: מבצע הנחות של 400 שקל בקניית שניים מתוך שלושת הפריטים הגדולים (מיטה, שידה ועגלה) מאפשר מציאתם במחירים אטרקטיוויים, לעתים זולים יותר מאשר בחנויות הדיסקאונט, והשירות על פי רוב שומר על רמה גבוהה ואחידה: המחיר אינו משתנה מביקור לביקור, ההטבות על קנייה גדולה עומדות בעינן ואין צורך להזכיר ולבקש אותן, וגם המשלוח חינם.

עם זאת, רגע לפני הלידה - ולא כל שכן אחרי הלידה - למי יש כוח להתרוצץ בין כמה חנויות ולעשות הזמנות נפרדות?

מה הכיל הסל?

הפריטים שהרכיבו את הסל נבחרו מתוך רשימות המלצות שמספקות רוב החנויות, ומכילים את המוצרים הבסיסיים ביותר, בדגמים זולים או הדומים ביותר האפשריים. חשוב לציין כי ברוב המקרים מצאנו פריטים זולים, אך משלא מצאנו כאלה בחרנו את הדגם הדומה ביותר, גם אם מחירו היה שונה בהרבה. לפיכך, למחיר הסל כולו יש להתייחס כאל הערכה, שנותנת תמונה כללית ולא יותר. משום כך גם היה המחיר רק רכיב אחד בהערכת החנויות.

ואלה הפריטים שנבדקו: מיטה (דגם לי-סופר של חברת טל, המצויה ברוב החנויות, או המקבילה הדומה לה ביותר), שידה (דגם ונציה של טל, או הדומה ביותר), עגלה (ברוב החנויות נבדקו מחיריהן של הספורט ראנר של ד"ר בייבי, סטרלינג או מטרו לייט של גרקו, ובשילב עגלת ג'יפ של קולקראפט), מזרן למיטה, מזרן לשידה, מגן ראש למיטה, סדין למיטה, סדינית למיטה (3 יחידות), שעונית, אמבטיה, מדחום לאמבטיה, סלקל (ברוב המקרים של איזי בייבי, ובמקרים האחרים פג או מקסי-קוזי), בקבוק הזנה גדול, בקבוק הזנה קטן, מברשת לבקבוק, סטריליזטור בקבוקים למיקרוגל, מחלק מנות, חיתול בד (6 יחידות), חיתול פלנל (3 יחידות), בגד גוף ארוך מטריקו, גרביים, מוצץ סיליקון, קסמי אוזניים ומספרים.

כל הזכויות שמורות, "הארץ" ©

סגור חלון